

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

Δρ. Αντώνης Καρβούνης

Η Στρατηγική της Διπλωματίας Πόλεων: Τα βήματα για το σχεδιασμό βιώσιμων συνεργασιών των Δήμων σε διεθνές επίπεδο

Michele Acuto, Daniel Pejić και Ika Trijsburg

Ενισχύοντας τη Διπλωματία Πόλεων το 2024

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

A. Πείθαρχικό παράπτωμα αιρετού, ΣτΕ 8562023

B. Εξουσιοδότηση Υπογραφής, ΣτΕ 1089 2022

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

A. Τρόπος συνεδρίασης συλλογικών οργάνων των νομικών προσώπων των Ο.Τ.Α. με αναλογική εφαρμογή διατάξεων άρθρων 6 και 15 ν. 5056/2023 – διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των διατάξεων της παρ.7 του άρθρου 246 ν.3463/2006, όπως ισχύει

B. Αποσαφήνιση λειτουργίας αποσβεστικής προθεσμίας

ISSN: 2459- 4172

π ρ Ο Τ Α σ η

Τόμος 6 Τεύχος 33
Ιανουάριος - Φεβρουάριος 2021

Διημερίδα Επιθεώρηση για την Τοπική Αυτοδιοίκηση
Κρατική Αρχιτεκτονική και Νομολογία

Διατίθεται δωρεάν στο: www.diaplous-autodioikisi.gr

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ	ΝΙΚΟΛΑΟΣ Θ. ΜΑΥΡΙΚΑΣ Αντιπρόεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ε.τ.
ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΥΛΗΣ	ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΒΛΑΧΟΥ Πολιτικός Επιστήμων, Εμπειρογνώμων Τοπικής Αυτοδιοίκησης ΚΙΜΩΝ ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ Υπάλληλος του Υπουργείου Εσωτερικών
ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ	ΚΩΣΤΑΣ ΓΑΛΑΝΗΣ Υπάλληλος του Υπουργείου Εσωτερικών ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΚΑΡΒΟΥΝΗΣ MSc, PhD, PMP® Υπάλληλος του Υπουργείου Εσωτερικών ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΝΑΣΑΙΝΑ Υπάλληλος του Υπουργείου Εσωτερικών
ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ	ΔΗΜΗΤΡΑ ΤΡΟΜΠΟΥΚΗ Υπάλληλος του Υπουργείου Εσωτερικών
DTP	ΚΩΣΤΑΣ ΚΑΤΣΟΥΛΑΚΗΣ ΛΕΥΤΕΡΗΣ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ
ΣΧΕΔΙΑΣΗ ΙΣΤΟΤΟΠΟΥ www.diaplous-autodioikisi.gr	https://stinpriza.org/
ΕΚΔΟΤΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΤΟΠΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ISSN	ΚΙΜΩΝ ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ www.diaplous-autodioikisi.gr ΑΘΗΝΑ info@diaplous-autodioikisi.gr 2459- 4172

Περιεχόμενα

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ ΑΡΘΡΩΝ, ΜΕΛΕΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ.....	iiv
ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ.....	iiv

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

Η Στρατηγική της Διπλωματίας Πόλεων: Τα βήματα για το σχεδιασμό βιώσιμων συνεργασιών των Δήμων σε διεθνές επίπεδο, Δρ. Αντώνης Καρβούνης.....	56
Ενισχύοντας τη Διπλωματία Πόλεων το 2024, Michele Acuto, Daniel Pejic και Ika Trijsburg.....	68

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

A. Πειθαρχικό Παράπτωμα Αιρετού, ΣτΕ 856/2023.....	72
B. Εξουσιοδότηση Υπογραφής, ΣτΕ 1089 2022.....	76

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΕΓΓΡΑΦΑ

A. Τρόπος συνεδρίασης συλλογικών οργάνων των νομικών προσώπων των Ο.Τ.Α. με αναλογική εφαρμογή διατάξεων άρθρων 6 και 15 ν. 5056/2023 - διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των διατάξεων της παρ.7 του άρθρου 246 ν.3463/2006, όπως ισχύει.....	82
B. Αποσαφήνιση λειτουργίας αποσβεστικής προθεσμίας.....	93

Το ηλεκτρονικό περιοδικό «**πρ ΟΤΑ ση**» δέχεται προς ανάρτηση/ δημοσίευση άρθρα και μελέτες που αφορούν θέματα της δημόσιας διοίκησης και ειδικότερα της τοπικής αυτοδιοίκησης. Τα άρθρα και οι μελέτες μπορούν να έχουν τόσες λέξεις όσες επιθυμεί ο/ η συγγραφέας τους, ώστε να παρουσιάζεται μία πλήρης εικόνα του αντικειμένου του άρθρου ή της μελέτης και να αναπτύσσονται οι απόψεις του/ της συγγραφέα, χωρίς να είναι απαραίτητη η σύγκλισή τους με αυτή της Σύνταξης του περιοδικού (του Επιστημονικά Υπεύθυνου και των Υπεύθυνων Ύλης). Επίσης, μπορούν να δημοσιεύονται και σχόλια σε όσες δικαστικές αποφάσεις αποστέλλονται στο περιοδικό.

Οι συγγραφείς ενημερώνονται ότι τα έργα τους, εφόσον δημοσιεύονται στο ηλεκτρονικό περιοδικό «**πρ ΟΤΑ ση**», μπορούν να αναπαραχθούν ελεύθερα και δωρεάν, υπό την προϋπόθεση/ παράκληση να μνημονεύεται το ηλεκτρονικό περιοδικό και ο/ η συγγραφέας του άρθρου.

Σημειώνεται ότι για την αποστολή άρθρων, μελετών, δικαστικών αποφάσεων (με ή χωρίς σχολιασμό) και διοικητικών εγγράφων προς δημοσίευση στο περιοδικό μπορείτε να απευθυνθείτε στο: info@diaplous-autodioikisi.gr.

Το ηλεκτρονικό περιοδικό «**πρ ΟΤΑ ση**», με δωρεάν κι ελεύθερη πρόσβαση, σκοπεύει στη δημοσίευση της γνώσης που παράγεται από τη δημόσια διοίκηση, σε όλες της τις βαθμίδες. Αποσκοπεί, δηλαδή, στην ανάδειξη της δημιουργικότητας των δημοσίων υπαλλήλων. Προσδοκά, δε, να αποτελέσει ένα ελεύθερο βήμα για όσους επιθυμούν να αποτυπώσουν, να μοιραστούν και να αιτιολογήσουν την άποψή τους σε θέματα της καθημερινής τους εργασίας. Επίσης, με τη δημοσίευση κρίσιμων διοικητικών εγγράφων και της επίκαιρης νομολογίας σε θέματα της τοπικής αυτοδιοίκησης, ολοκληρώνεται η προσπάθεια παροχής πρόσβασης στους ενδιαφερόμενους πολίτες στην αναγκαία γνώση για τη λειτουργία της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Δηλώνεται ότι το περιοδικό δεν αποσκοπεί στην άμεση πληροφόρηση των ενδιαφερομένων κατά τη στιγμή έκδοσης των δικαστικών αποφάσεων και των διοικητικών πράξεων (άλλωστε λειτουργούν πολλοί εξειδικευμένοι ιστότοποι γι' αυτό το λόγο).

Η ηλεκτρονική έκδοση του περιοδικού στον ιστότοπο:

www.diplous-autodioikisi.gr

υποδηλώνει την συμπληρωματικότητα των δύο προσπαθειών, οι οποίες στοχεύουν στον ίδιο σκοπό (με διαφορετικά μέσα): στην ανάδειξη της δημιουργικότητας των δημοσίων υπαλλήλων και την αλληλεπίδραση των ιδεών και των προσπαθειών τους.

Παρακαλείσθε, εάν έχετε κάποιες παρατηρήσεις επί των μελετών που είναι αναρτημένες στον ιστότοπο (www.diplous-autodioikisi.gr), καθώς και για κάθε θέμα που αφορά στη λειτουργία του, όπως απευθυνθείτε στο:

info@diaplous-autodioikisi.gr

ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑ

Δρ. Αντώνης Καρβούνης, Η Στρατηγική της Διπλωματίας Πόλεων: Τα βήματα για το σχεδιασμό βιώσιμων συνεργασιών των Δήμων σε διεθνές επίπεδο

Michele Acuto, Daniel Pejić και Ika Trijsburg, Ενισχύοντας τη Διπλωματία Πόλεων το 2024

Διατίθεται στον ιστότοπο: www.diplous-autodioikisi.gr

Παραπομπή: Δρ. Αντώνης Καρβούνης (2024): Η Στρατηγική της Διπλωματίας Πόλεων: Τα βήματα για το σχεδιασμό βιώσιμων συνεργασιών των Δήμων σε διεθνές επίπεδο

ηλεκτρονικό περιοδικό «πρΟΤΑση», 9 (50), σελ. 56- 67

Copyright του Συγγραφέα

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-Share Alike 4.0 International License.

ISSN: 2459- 4172

Η Στρατηγική της Διπλωματίας Πόλεων: Τα βήματα για το σχεδιασμό βιώσιμων συνεργασιών των Δήμων σε διεθνές επίπεδο

Δρ. Αντώνης Καρβούνης

Προϊστάμενος του Αυτοτελούς Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σχέσεων του
Υπουργείου Εσωτερικών, Διδάσκων στο ΕΑΠ &

Αντιπρόεδρος του Διοικητικού Επιμελητηρίου Ελλάδος

1. Εισαγωγή

Πρόσφατα, το Υπουργείο Εσωτερικών, με την υπ' αριθ.141/2024 εγκύκλιό του, υπενθύμισε στους ΟΤΑ της χώρας το θεσμικό πλαίσιο που διέπει τις διεθνείς συνεργασίες τους. Ωστόσο, η επιχειρησιακή ετοιμότητά τους για τη συμμετοχή τους σε διεθνείς συμπράξεις κρίνεται εξαιρετικά αμφίβολο ότι μπορεί να διασφαλιστεί και από το πλέον άρτια νομοτεχνικά θεσμικό πλαίσιο, το οποίο στην περίπτωση της χώρας μας, κάθε άλλο παρά είναι τέτοιο. Ειδικότερα για τους δήμους της χώρας, αλλά και για τους πρωτοβάθμιους ΟΤΑ των περισσότερων κρατών-μελών της ΕΕ, το στοίχημα της επιχειρησιακής τους ικανότητας είναι ένα ζητούμενο, καθώς, μεταξύ άλλων, έχει αλλάξει το διεθνές περιβάλλον των διεθνών συνεργασιών των τοπικών αρχών, με την εμπλοκή σε αυτές εταίρων από την κοινωνία πολιτών και ειδικότερα από τον ιδιωτικό τομέα. Οι τοπικές αρχές δεν είναι πλέον οι πρωταγωνίστριες των διεθνών συνεργασιών τους. Επίσης, μολονότι υπάρχει ευρεία συναίνεση σχετικά με την ανάγκη των πόλεων να εμπλέκονται σε παγκόσμιες υποθέσεις, οι πρακτικές της διπλωματίας των πόλεων διαφέρουν ανάλογα με το ιδιαίτερο περιβάλλον και την ικανότητα μιας πόλης να συνδέσει τις τοπικές υποθέσεις με το παγκόσμιο περιβάλλον. Το εθνικό πλαίσιο, σε επίπεδο είτε θεσμικού πλαισίου, είτε εσωτερικής διοικητικής οργάνωσης, είτε προτεραιοτήτων της επίσημης εξωτερικής πολιτικής, ακόμη φαίνεται να διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στις διεθνείς σχέσεις των ΟΤΑ. Σε

αυτό το νεοπαγές πλαίσιο, μια διεθνής στρατηγική δεν διασφαλίζει απλώς τη διεθνή δέσμευση ενός δήμου, αλλά λαμβάνει υπόψη της τους ανωτέρω παράγοντες και βοηθά στην επίτευξη του οράματος του ΟΤΑ, βάσει των αναγκών, των συγκριτικών πλεονεκτημάτων και των αδυναμιών του, του εθνικού και υπερεθνικού πλαισίου λειτουργίας του, μεγιστοποιώντας, έτσι, τις ευκαιρίες και τα οφέλη για την πόλη. Κατόπιν τούτου, ο στόχος αυτού του άρθρου συνίσταται στο να προσφέρει στους επαγγελματίες της δημόσιας διοίκησης τους μελετητές και τους φοιτητές των διεθνών σχέσεων, της πολιτικής επιστήμης και της δημόσιας διοίκησης μια ξεκάθαρη ανάλυση των προϋποθέσεων, αλλά και των βασικών συστατικών μιας διεθνούς στρατηγικής που οφείλει να σχεδιάσει μια δημοτική αρχή προκειμένου να διασφαλίσει, όσο είναι δυνατόν αυτό, τη μέγιστη βιωσιμότητα των διεθνών συνεργασιών της.

2. Οι Προϋποθέσεις για την άσκηση Διπλωματίας Πόλεων

Η ικανότητα της τοπικής αυτοδιοίκησης να σχεδιάσει μια στρατηγική εδράζεται σε μια σειρά από προαπαιτούμενα, τα οποία συνιστούν κρίσιμο παράγοντα για την επιτυχία της διπλωματίας των πόλεων:

(α) Πολιτική υποστήριξη

Η διπλωματία των πόλεων πρέπει να αποτελεί σαφώς πολιτική προτεραιότητα για το πολιτικό προσωπικό της δημοτικής αρχής προκειμένου να αποφέρει βιώσιμα αποτελέσματα. Με άλλα λόγια, ο δήμαρχος και το δημοτικό συμβούλιο οφείλουν να υποστηρίξουν τις διεθνείς συνεργασίες της δημοτικής αρχής προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η δημοτική διπλωματία αναγνωρίζεται ως πλήρως μια ανεπτυγμένη, συνολική δημόσια πολιτική. Κατά συνέπεια, η δημοτική αρχή θα πρέπει να δεσμευτεί ότι θα παρέχει όλους εκείνους τους αναγκαίους διοικητικούς (πρόβλεψη στον Οργανισμό του δήμου μιας οργανικής μονάδας, επιφορτισμένης με τις διεθνείς σχέσεις), οικονομικούς (εξασφάλιση σχετικών πόρων στον προϋπολογισμό του) και ανθρωπίνους πόρους (διασφάλιση επαρκούς στελέχωσης της αρμόδιας οργανικής μονάδας από προσωπικό αυξημένων προσόντων) για την ευόδωση των διεθνών συνεργασιών. Σε επίπεδο αρμοδιοτήτων, ως γνωστόν, ο δήμαρχος είναι υπεύθυνος για μια σειρά ρόλους στη διπλωματία πόλεων, αναφορικά με την εκπροσώπηση της πόλης στο εξωτερικό, τη συνοδεία των αντιπροσωπειών της δημοτικής αρχής σε διεθνείς δράσεις και εκδηλώσεις, την υποδοχή υψηλόβαθμων ξένων αξιωματούχων, την προβολή και διάδοση της ταυτότητας της πόλης, την ανταπόκριση στην παγκόσμια κοινή γνώμη μέσω εκστρατειών ενημέρωσης και επηρεασμού, τη συμμετοχή σε συμβούλια δικτύων πόλεων και την παρακολούθηση διεθνών συνόδων κορυφής. Επιπλέον, οι δήμαρχοι λειτουργούν ως το κύριο σημείο επαφής μεταξύ της επίσημης κρατικής

διπλωματίας και της τοπικής διπλωματίας. Σε μορφές αποκεντρωμένης κρατικής οργάνωσης (ομοσπονδιακά ή οιονεί ομοσπονδιακά κράτη), είναι σύνηθες φαινόμενο η ύπαρξη συνεργατικών ή εξόχως ανταγωνιστικών θέσεων μεταξύ τοπικών αρχών και κεντρικής διοίκησης σε ορισμένα ζητήματα εξωτερικής πολιτικής. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι εκλεγμένοι ηγέτες μπορούν επίσης να λάβουν μέτρα για να σταματήσουν ή να περιορίσουν τη διεθνή δραστηριότητα της πόλης τους. Τέτοιες αποφάσεις, που είναι πιο συνηθισμένες σε μικρότερες πληθυσμιακά πόλεις, είναι συχνά προϊόν αυτοελέγχου για να αποτραπούν, μεταξύ άλλων, οι επικρίσεις της εκάστοτε αντιπολίτευσης στο δημοτικό συμβούλιο που απεικονίζουν τις διεθνείς σχέσεις ως σπατάλη χρημάτων των φορολογουμένων με ελάχιστη έως καθόλου απόδοση σε τοπικό επίπεδο της σχετικής επένδυσης. Αυτό το επιχείρημα τείνει να προβάλλεται ιδιαίτερα σε σχέση με τις πρωτοβουλίες αναπτυξιακής βοήθειας και συνδέεται με την έλλειψη κατάλληλης δημόσιας ενημέρωσης και προσπάθειών δέσμευσης της κοινωνίας πολιτών στη διπλωματία της τοπικής αρχής.

(β) Ανθρώπινο Δυναμικό

Κάθε τοπική αρχή με δυναμική διεθνή στρατηγική, διαθέτει, όπως προαναφέρθηκε, οργανική μονάδα διεθνών σχέσεων, σε επίπεδο είτε γραφείου είτε τμήματος, στελεχωμένη από προσωπικό υψηλής ειδίκευσης. Μαζί με τους ομολόγους τους από αντίστοιχες οργανικές μονάδες αλλοδαπών ΟΤΑ, οι «διπλωμάτες της πόλης» διαθέτουν πολλά κοινά προσόντα, όπως επάρκεια ξένων γλωσσών σε προφορικό και γραπτό επίπεδο, ικανότητα στις διαπραγματεύσεις, προσαρμοστικότητα σε διαφορετικά πολιτιστικά περιβάλλοντα, έθιμα και διαδικασίες και εξοικείωση με το διεθνές πρωτόκολλο. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ειδικά σε μεσαίους και μικρούς σε πληθυσμό, δήμους, οι διεθνείς σχέσεις διαχειρίζονται από την ίδια ομάδα που είναι υπεύθυνη για τους τομείς του τουρισμού ή του πολιτισμού. Επιπλέον, λόγω της ιδιαιτερότητας του έργου τους, οι «διπλωμάτες της πόλης» εκτελούν μια σειρά από συγκεκριμένα καθήκοντα, ενώ διαμεσολαβούν μεταξύ τοπικών και διεθνών πολιτικών, όπως με τη συλλογή και την αξιολόγηση δεδομένων, σχετικά με τους επίσημους και άτυπους δεσμούς της πόλης με το εξωτερικό, συνδράμουν στον καθορισμό του στρατηγικού σχεδίου για τη διπλωματία των πόλεων, παρέχουν συμβουλές για θέματα εξωτερικών υποθέσεων και διεθνών εταιρικών σχέσεων στον δήμαρχο, στο δημοτικό συμβούλιο και σε άλλες οργανικές μονάδες της δημοτικής αρχής, συνοδεύουν ξένες αντιπροσωπείες και αποστολές στο εξωτερικό σε συναντήσεις με το δήμαρχο και άλλους αξιωματούχους αλλοδαπής αρχής, επιβλέπουν την καθημερινή επικοινωνία με αλλοδαπούς δημόσιους και ιδιωτικούς εταίρους, όπως αναπτυξιακές τράπεζες, ΜΚΟ, δίκτυα, πόλεις, και διεθνείς οργανισμούς, αναπτύσσουν νέες εταιρικές σχέσεις και συμφωνίες και επιβλέπουν την υλοποίηση διεθνών έργων, συμμετέχουν στη διαχείριση των

σχέσεων της δημοτικής αρχής με τις υπηρεσίες του Υπουργείου Εξωτερικών, συμβάλλουν στην υλοποίηση στρατηγικών city branding, καταβάλλουν προσπάθειες για την άντληση κεφαλαίων για διεθνείς δράσεις, βοηθούν το γραφείο Τύπου της δημοτικής αρχής στην κάλυψη διεθνών υποθέσεων και στην αλληλεπίδραση με ξένα μέσα ενημέρωσης κ.α.

(γ) Οικονομικοί Πόροι

Υπάρχουν δύο κύριες πηγές χρηματοδότησης για πρωτοβουλίες διπλωματίας πόλεων: Οι αυτοχρηματοδοτούμενες δραστηριότητες που συχνά καθορίζονται τόσο από τους τοπικούς προϋπολογισμούς όσο και από την εθνική νομοθεσία. Αυτές περιλαμβάνουν τα προγράμματα κατάρτισης για δημοτικούς υπαλλήλους, τα περιουσιακά στοιχεία (μνημεία, μουσεία, σχολεία και άλλα δημόσια κτίρια) που κατέχει ή έχει πρόσβαση ο δήμος για τη φιλοξενία ξένων αντιπροσωπειών και τη διοργάνωση διεθνών εκδηλώσεων. Μια άλλη πηγή χρηματοδότησης προέρχεται από διεθνείς οργανισμούς, την ΕΕ, αναπτυξιακές τράπεζες, κυβερνητικούς φορείς, υπουργεία, πρεσβείες, προξενεία, ξένα πολιτιστικά ιδρύματα, μη κυβερνητικούς οργανισμούς και τον επιχειρηματικό τομέα. Αυτή περιλαμβάνει, επίσης, συνεισφορές σε είδος από δημόσιους και ιδιωτικούς εταίρους, όπως αεροπορικές εταιρείες που προσφέρουν εισιτήρια, ξενοδοχειακές μονάδες που στεγάζουν αντιπροσωπείες ή μουσεία και εκπαιδευτικά ιδρύματα που παρέχουν χώρους και ομιλητές για διεθνείς εκδηλώσεις.

(δ) Ευθυγράμμιση της διπλωματίας των πόλεων και της επίσημης εξωτερικής πολιτικής του κράτους

Παρόλο που οι υποεθνικές αρχές διαδραματίζουν αυξανόμενο ρόλο στην αντιμετώπιση ορισμένων από τις πιο επείγουσες παγκόσμιες αβεβαιότητες, η έλλειψη συντονισμού με τις κεντρικές κυβερνήσεις εμποδίζει το εύρος των προσπαθειών τους σε διεθνές επίπεδο. Για παράδειγμα, η απουσία ενός επίσημου καναλιού συζήτησης στο πλαίσιο της πολυεπίπεδης διακυβέρνησης στην ΕΕ μειώνει την ικανότητα της Ένωσης να προωθήσει τα συμφέροντά της στο εξωτερικό, στις τρίτες χώρες. Από αυτήν την άποψη, η διαπεριφερειακή συνεργασία βρίσκεται στο επίκεντρο της Πρωτοβουλίας Belt and Road της Κίνας από το 2013. Πρόκειται για μια παγκόσμια στρατηγική ανάπτυξης υποδομών που υιοθέτησε η κινεζική κυβέρνηση το 2013, επενδύοντας σε σχεδόν 70 χώρες και διεθνείς οργανισμούς. Θεωρείται κεντρικό κομμάτι της εξωτερικής πολιτικής του Γενικού Γραμματέα του Κομμουνιστικού Κόμματος της Κίνας Χί Jīnπíng, ο οποίος αρχικά ανακοίνωσε τη στρατηγική κατά τη διάρκεια επίσημων επισκέψεων στην Ινδονησία και το Καζακστάν το 2013. Η λέξη «ζώνη» ή διαφορετικά «Οικονομική Ζώνη του δρόμου του μεταξιού», αναφέρεται στις προτεινόμενες χερσαίες οδούς για τις οδικές και τις σιδηροδρομικές μεταφορές μέσω της Κεντρικής Ασίας που συνάδει με φημισμένους ιστορικούς

εμπορικούς δρόμους του μεταξίου. Η πρωτοβουλία ενσωματώθηκε στο Σύνταγμα της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας το 2017. Η κινεζική κυβέρνηση αποκαλεί την πρωτοβουλία ως «μια προσπάθεια ενίσχυσης της περιφερειακής συνοχής για ένα λαμπρότερο μέλλον». Ορισμένοι παρατηρητές και σκεπτικιστές, κυρίως από μη συμμετέχουσες χώρες, το ερμηνεύουν ως σχέδιο δημιουργίας ενός σινοκεντρικού διεθνούς εμπορικού δικτύου. Στόχος είναι το έργο να ολοκληρωθεί το 2049, που είναι το ίδιο έτος με την εκατοστή επέτειο από την ίδρυση της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας. Εδώ πρέπει να επισημανθεί ότι τόσο στην ασιατική όσο και στην αφρικανική ήπειρο, πολλές πολιτιστικές και οικονομικές συνεργασίες των κινεζικών αρχών έχουν συνδεθεί με τοπικούς παράγοντες. Η πολιτική αδελφοποίησης πόλεων της Κίνας προσφέρει μια εξέχουσα περίπτωση περιφερειακής διπλωματίας. Από τη δεκαετία του 2000, η κινεζική κυβέρνηση αύξησε κατά 115% τον αριθμό των συνεργασιών της με αλλοδαπές τοπικές αρχές. Αν και το επίσημο και ανεπίσημο περιεχόμενο αυτών των ρυθμίσεων ποικίλλει πολύ - από την εκπαίδευση, την οικονομία μέχρι τον αθλητισμό και τον πολιτισμό - έχει προκαλέσει ιδιαίτερες ανησυχίες τόσο στις ΗΠΑ όσο και στην ΕΕ.

(ε) Η τοπική δημοκρατία αναπόσπαστο μέρος της Διπλωματίας των Πόλεων

Οι διεθνείς συνεργασίες ξεκινούν από το τοπικό επίπεδο, σε πρώτο φάση, όπως είδαμε, στο πλαίσιο της ενίσχυσης του διοικητικού οργανισμού της δημοτικής αρχής (βλ. ανθρώπινους, διοικητικούς, οικονομικούς πόρους), αλλά πλέον, επεκτείνεται, σε δεύτερη φάση, στο πλαίσιο των σχέσεων του δήμου με την τοπική κοινωνία. Πράγματι, τα τελευταία χρόνια, υπάρχει μια αυξανόμενη συμμετοχή τοπικών δημόσιων και ιδιωτικών παραγόντων, συμπεριλαμβανομένων των επιχειρήσεων, των μουσείων, των θεάτρων, των καλλιτεχνών, των σχολείων, των πανεπιστημίων και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, σε δράσεις διπλωματίας πόλεων. Η αλήθεια είναι ότι όλοι αυτοί οι φορείς διαδραματίζουν κρίσιμο ρόλο στο σχεδιασμό και την εκτέλεση πρωτοβουλιών για τη διπλωματία πόλεων. Όποια μορφή κι αν πάρει η συνεργασία, σε διμερές ή πολυμερές επίπεδο, συνήθως δίνει τη δυνατότητα στη δημοτική αρχή να αποκομίσει οφέλη από τη φαντασία, το σθένος και την πολυποίκιλη στήριξη των τοπικών παραγόντων, καθώς και από τους καθιερωμένους διεθνείς εταίρους τους. Αυτές οι συνεργασίες χρησιμεύουν ως το κύριο μέσο απάντησης στην κριτική που είχε προηγουμένως διατυπωθεί, η οποία χαρακτηρίζει τη διπλωματία των πόλεων ως στρατηγική που στερείται «απόδοσης επένδυσης» και απτής επιρροής σε τοπικό επίπεδο. Επιπλέον, οι συμπράξεις σε τοπικό επίπεδο χρησιμεύουν ως ώθηση πίσω από παγκόσμιες πρωτοβουλίες που ευθυγραμμίζονται με τις απαιτήσεις των τοπικών κοινωνιών και των ενδιαφερομένων φορέων. Οι δήμοι σε όλο τον κόσμο έχουν δημιουργήσει μια σειρά εργαλείων επικοινωνίας και για την εμπλοκή των τοπικών φορέων, όπως σεμινάρια, μέσα κοινωνικής δικτύωσης, δελτία τύπου και συνέδρια, προκειμένου

να δημιουργηθεί το ιδανικό περιβάλλον για την ανάπτυξη τοπικών συνεργασιών. Χαρακτηριστικό παράδειγμα τοπικής σύμπραξης αποτελούν οι επιτροπές αδελφοποιήσεων. Μια επιτροπή αδελφοποιήσεων αποτελεί το κύριο όργανο συντονισμού και υλοποίησης των δράσεων αδελφοποίησης, στις οποίες μετέχουν, όχι μόνον οι αιρετοί της τοπικής αρχής, αλλά και κάτοικοι σε εθελοντική βάση (εναλλακτικά και εκπρόσωποι Μ.Κ.Ο. ή άλλων ενώσεων πολιτών).

3. Σχεδιασμός Στρατηγικής Διπλωματίας Πόλεων

Δεν υπάρχουν αποδεκτές τυπολογίες για την ταξινόμηση των διεθνών σχέσεων των τοπικών αρχών, ούτε προκαθορισμένοι κανόνες για την έναρξη ή την υλοποίηση των διακρατικών στρατηγικών των πόλεων. Ούτως ή άλλως, αυτά ποικίλλουν ανάλογα με το τοπικό πλαίσιο, τα κίνητρα και τους συγκεκριμένους στόχους κάθε τοπικής αρχής. Η πρακτική έχει δείξει ότι κάθε δήμος έχει ένα ευρύ περιθώριο ελιγμών και δημιουργικότητας για να καινοτομεί όταν πρόκειται για τη σφυρηλάτηση διεθνών συνεργασιών. Στο υπόλοιπο της παρούσας ενότητας ακολουθούν μερικές γενικές οδηγίες που μπορεί να αποδειχθούν χρήσιμες για το σχεδιασμό μιας διεθνούς στρατηγικής.

(α) Αξιολόγηση του εξωτερικού περιβάλλοντος

Μια στρατηγική διεθνοποίησης δεν μπορεί να βασίζεται μόνο στις ανάγκες μιας τοπικής αρχής. Πρέπει, επίσης, να ληφθούν υπόψη οι διαθέσιμες δυνατότητές της. Για να ανακαλύψει τις δυνατότητές της, μια τοπική αρχή πρέπει να εντοπίσει τις απειλές, καθώς και τις ευκαιρίες που είναι πέρα από τον άμεσο έλεγχό της. Αυτή η αξιολόγηση απαιτεί μια διεξοδική ανάλυση του ιστορικού και της τρέχουσας κατάστασης των διεθνών συνεργασιών της πόλης (π.χ. αδελφοποιήσεις πόλεων, συμμετοχή σε δίκτυα πόλεων, πρωτόκολλα συνεργασίας, ΕΟΕΣ). Η διαδικασία περιλαμβάνει, επίσης, τον εντοπισμό διεθνών συνεργασιών σε κάθε τομέα δημόσιας πολιτικής και την καταγραφή των βασικών τοπικών φορέων, των νομικών προσώπων και των οργανώσεων που συμμετέχουν σε συνεργασίες πέρα από τα εθνικά σύνορα (πανεπιστήμια, εταιρείες, κοινότητες μεταναστών, πολιτιστικοί, καλλιτεχνικοί και αθλητικοί σύλλογοι, εμπορικά επιμελητήρια κ.λπ.). Είναι επίσης σημαντικό να ληφθούν υπόψη οι προτεραιότητες των όμορων δήμων, των οικείων περιφερειακών αρχών, αλλά και της κεντρικής διοίκησης προκειμένου να εξοικειωθεί η τοπική αρχή με τις αρχές και τις προτεραιότητες της εξωτερικής πολιτικής, καθώς και με την τρέχουσα κατάσταση των διπλωματικών σχέσεων της χώρας. Για το σκοπό αυτό, πρέπει να ληφθούν πληροφορίες για τα υφιστάμενα προγράμματα διμερούς και πολυμερούς συνεργασίας. Η ανάλυση του εξωτερικού πλαισίου πρέπει περαιτέρω να περιλαμβάνει αξιολόγηση της τρέχουσας πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης στη δημοτική

αρχή και τη χώρα άμεσου ενδιαφέροντος. Επιπλέον, θα πρέπει να υπάρξει συνολική αξιολόγηση του νομικού πλαισίου για τις διεθνείς συνεργασίες της δημοτικής αρχής (π.χ. άρθρα 219-220 του ΚΔΚ), λαμβάνοντας υπόψη τόσο το εθνικό όσο και το διεθνές δίκαιο.

(β) Αξιολόγηση του εσωτερικού περιβάλλοντος

Αφού αναλυθεί το εξωτερικό πλαίσιο, είναι απαραίτητο να γίνει έρευνα για την εσωτερική κατάσταση της τοπικής αρχής και της γεωγραφικής επικράτειάς της, εντοπίζοντας τα δυνατά και τα αδύνατα σημεία τους. Σε αυτήν την περίπτωση, είναι σκόπιμο να τεθούν τα εξής ερωτήματα: Τι παρακινεί μια τοπική αρχή, ως θεσμό, να συμμετέχει σε διεθνείς συνεργασίες; Τι αποτελέσματα αναμένει να επιτύχει; Είναι ο οργανισμός έτοιμος να συμμετάσχει στη διαδικασία μιας διεθνούς συνεργασίας; Ποιοι είναι οι διαθέσιμοι πόροι και ποιος είναι ο επιθυμητός βαθμός συμμετοχής; Είναι υψίστης σημασίας η εξοικείωση με το ισχύον νομικό πλαίσιο και το περιθώριο ελιγμών που παρέχεται στο δημοτικό συμβούλιο στις διεθνείς υποθέσεις. Είναι επίσης απαραίτητο να μελετηθούν οι διάφοροι τομείς και οι οργανικές μονάδες ή τα νομικά πρόσωπα των δημοτικών αρχών, προκειμένου να διαπιστωθεί ποια από αυτά έχουν δημιουργήσει ή συμμετέχουν σε διεθνείς συνεργασίες – είτε στο παρόντικό είτε στο παρελθοντικό χρόνο – και ποια έχουν μεγαλύτερη δυνατότητα και ανάγκη για τέτοιες συνεργασίες. Επιπλέον, η διοικητική νοοτροπία, η διάθεση του προσωπικού για την υιοθέτηση αλλαγών στην εργασιακή ρουτίνα του και οι εσωτερικοί μηχανισμοί λήψης αποφάσεων είναι εξαιρετικά σημαντικοί παράγοντες. Επομένως, η ανάλυση της εσωτερικής κατάστασης της δημοτικής αρχής δεν αρκεί να περιορίζεται στην τήρηση των κανόνων και στη γνώση των οργανογραμμάτων και των προβλεπόμενων διοικητικών διαδικασιών. Επιβάλλεται η ανάλυση να αποτυπώνει μια ευρεία και αντικειμενική περιγραφή της πραγματικής διαδικασίας λήψης αποφάσεων εντός της τοπικής αρχής, συμπεριλαμβανομένης της αξιολόγησης των πραγματικών τεχνικών προσόντων του προσωπικού, των γρήγορων ή δύσκαμπτων διοικητικών διαδικασιών, της κατάστασης του εργασιακού περιβάλλοντος, του βαθμού ικανοποίησης των εργαζομένων κ.λπ. Τέλος, τα πλεονεκτήματα και οι αδυναμίες της γεωγραφικής επικράτειας της δημοτικής αρχής θα συμβάλουν στη δημιουργία του σκηνικού για τη διεθνή προβολή του δήμου. Η ιστορία, η γεωγραφική θέση, τα τοπικά προϊόντα, τα κοινωνικά, φυσικά και πολιτιστικά χαρακτηριστικά κ.λπ. είναι όλα απαραίτητα στοιχεία για τον προσδιορισμό του δυναμικού της δημοτικής αρχής για εξωστρέφεια.

(γ) Προσδιορισμός τοπικών προτεραιοτήτων

Όπως όλοι γνωρίζουμε, με τα άρθρα 203-207 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006) και με το άρθρο 266 Ν. 3852/2010 (Πρόγραμμα Καλλικράτης) θεσπίστηκε η υποχρέωση

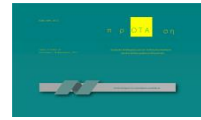

κατάρτισης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων από τους δήμους, τα οποία αποτελούν λογική αλληλουχία συνεκτικών ενεργειών, λαμβάνοντας υπόψη τα τοπικά προβλήματα, τις εθνικές και περιφερειακές αναπτυξιακές προτεραιότητες, τους συνολικά διατιθέμενους οικονομικούς πόρους και τις δυνατότητές τους ως οργανισμοί. Οι διεθνείς σχέσεις δεν πρέπει να αποκλείονται από αυτήν την προσέγγιση. Πράγματι, θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στις δραστηριότητες και προτεραιότητες που αναλύονται με το Στρατηγικό και το Επιχειρησιακό Σχέδιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Ως εκ τούτου, αφού αναλυθούν τόσο το εσωτερικό όσο και το εξωτερικό περιβάλλον λειτουργίας της δημοτικής αρχής, θα πρέπει να προσδιοριστούν οι προτεραιότητές της, έτσι ώστε οι ενέργειες πέρα από τα εθνικά σύνορα να βοηθήσουν στην επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα της. Μόνο έτσι, οι διεθνείς σχέσεις οδηγούν την αλλαγή και τη μόχλευση των δυνατοτήτων της δημοτικής αρχής σε κάθε τομέα. Ο προσδιορισμός των προτεραιοτήτων αντιπροσωπεύει ένα εξαιρετικά σημαντικό βήμα σε κάθε στρατηγική, καθώς αποτελεί τη βάση για τον καθορισμό των συγκεκριμένων στόχων της πολιτικής που θα αναπτυχθεί και στη συνέχεια τον προγραμματισμό των κατάλληλων δραστηριοτήτων. Για τον προσδιορισμό των προτεραιοτήτων για διακρατικές δράσεις, μια τοπική αρχή μπορεί να επιλέξει αναρίθμητα πιθανά κριτήρια, όπως θεματικά, ιστορικά, πολιτιστικά, γεωγραφικά, γλωσσικά κ.λπ. Η πρόκληση είναι να τεθούν διεθνείς προτεραιότητες που να είναι απολύτως συνεπείς με όσα ορίζονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο οι τοπικές αρχές προτιμούν συχνά να δημιουργούν συνεργασίες με πόλεις-εταίρους με τις οποίες μοιράζονται παρόμοιες ανησυχίες και ανταλλάσσουν εμπειρίες και τεχνογνωσία σε τομείς, όπως ο πολεοδομικός σχεδιασμός, οι δημόσιες συγκοινωνίες, η περιβαλλοντική ρύπανση, οι κοινωνικές πολιτικές κ.λπ.

(δ) Καθορισμός ενός οράματος για το μέλλον

Μόλις αναλυθεί το εξωτερικό περιβάλλον και η εσωτερική κατάσταση και καθοριστούν οι τοπικές προτεραιότητες, η δημοτική αρχή θα είναι έτοιμη να καθορίσει ένα όραμα για το μέλλον - τι σκοπεύει να επιτύχει μέσω της διεθνούς στρατηγικής της. Και πάλι, αυτό το όραμα θα πρέπει να βασίζεται και να εναρμονίζεται με τη γενική αποστολή της τοπικής αυτοδιοίκησης και το Σχέδιο Τοπικής Ανάπτυξης. Ο στόχος είναι να καθοριστεί ένα όραμα για το πώς ο θεσμός αντιμετωπίζεται στη διεθνή σκηνή για τα επόμενα πέντε, δέκα ή είκοσι χρόνια. Ένα τέτοιο επιθυμητό μελλοντικό όραμα θα λειτουργήσει ως «φάρος» για τις ενέργειες της τοπικής αυτοδιοίκησης πέρα από τα εθνικά σύνορα

Περιττό να πούμε ότι όποιο και αν είναι το όραμα για το μέλλον, οι διεθνείς πολιτικές πρέπει να χαράσσονται υπό το πρίσμα του πραγματικού πλαισίου λειτουργίας και οργάνωσης και των προτεραιοτήτων της τοπικής αυτοδιοίκησης. Ακολουθούν μερικές ιδέες που μπορεί να

αποδειχθούν χρήσιμες όταν οραματιζόμαστε την παγκόσμια πόλη του μέλλοντος. Στο μέλλον η πόλη:

- Θα έχει παγκόσμια προβολή και ορατότητα σαν να είναι ένα φημισμένο brand.
- Θα είναι διακριτή και αναγνωρίσιμη για ένα συγκεκριμένο χαρακτηριστικό, μια δημόσια πολιτική ή μια διεθνή εκδήλωση.
- Θα αναγνωρίζεται από τις εθνικές αρχές και άλλες δημοτικές αρχές της χώρας ως ένας παράγοντας με συνεργασίες και δεσμούς πέρα από τα εθνικά σύνορα.
- Θα συμμετέχει ή θα είναι μέλος βασικών εθνικών, περιφερειακών και διεθνών δημοτικών φόρουμ και ενώσεων - γενικού ή θεματικού χαρακτήρα.
- Θα είναι παγκόσμιος δρών με τη δική του πολιτική και οικονομική πολιτική και ταυτότητα.
- Θα συμμετέχει σε διεθνείς εκστρατείες και προσπάθειες με στόχο τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των απόρων και την προστασία του παγκόσμιου περιβάλλοντος.
- Θα έχει εταίρους πέρα από τα εθνικά σύνορα για την επιδίωξη συγκεκριμένων στόχων (αδελφοποιημένες πόλεις, διεθνείς φορείς, ιδρύματα, διεθνείς ΜΚΟ κ.λπ.).
- Θα διαδραματίσει ενεργό, ενθουσιώδη ρόλο στην αποκεντρωμένη συνεργασία μέσω της ανάπτυξης ικανοτήτων και της άμεσης ανταλλαγής εμπειριών.
- Θα λάβει και θα προσφέρει τεχνική βοήθεια σε τομείς προτεραιότητας της τοπικής ατζέντας.
- Θα προσελκύσει διεθνείς επενδύσεις, τουρισμό και εμπόριο με σκοπό την ανάπτυξη της τοπικής οικονομίας, βιομηχανίας και υπηρεσιών.
- Θα συμμετέχει σε προγράμματα και έργα διεθνών φορέων με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων των πόλεων και την παροχή βασικών δημόσιων υπηρεσιών.
- Θα προβάλλει μια διεθνή πολιτική αλληλεγγύης και θα βοηθά άλλες πόλεις του εξωτερικού σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης ή/και φυσικών καταστροφών.
- Θα συμβάλει στην ενίσχυση των διεθνών σχέσεων τόσο των τοπικών ενδιαφερομένων φορέων όσο και της τοπικής κοινωνίας, προωθώντας δραστηριότητες εκπαίδευσης του πολίτη που επικεντρώνονται στις προκλήσεις που αντιμετωπίζει ο κόσμος.
- Θα υιοθετεί εξωστρεφή στάση στις διεθνείς συγκρούσεις, υπέρ της ειρήνης, της ανεκτικότητας και της συνεργασίας και κατά των διακρίσεων κάθε είδους.

(ε) Εφαρμογή της Στρατηγικής

Η εφαρμογή της διεθνούς στρατηγικής είναι το στάδιο της διαδικασίας όπου ορίζονται και αναπτύσσονται οι δράσεις. Μόλις προσδιοριστούν οι διεθνείς προτεραιότητες της τοπικής αυτοδιοίκησης, το επόμενο βήμα είναι ο καθορισμός των γενικών και ειδικών στόχων. Ένας στόχος είναι αυτό που πρέπει να γίνει για να επιτευχθεί το επιθυμητό αποτέλεσμα μέσα από ενέργειες. Όταν ένας στόχος ορίζεται στο πλαίσιο ενός στρατηγικού σχεδίου, υπερβαίνει μια απλή λειτουργία. Ενώ οι επιχειρησιακοί στόχοι αποτελούν μέρος της καθημερινής ρουτίνας, οι στρατηγικοί στόχοι επικεντρώνονται σε ζωτικής σημασίας προσπάθειες του οργανισμού μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα. Οι τοπικές αρχές θα πρέπει επίσης να αναπτύξουν μεμονωμένες διαδικασίες εσωτερικής επικοινωνίας για την ευαισθητοποίηση και την προώθηση της εφαρμογής της διεθνούς στρατηγικής. Η διεθνής διάσταση πρέπει να περιλαμβάνεται ως τακτικό θέμα στην ατζέντα όλων των συμπράξεων των δήμων. Οι εκπρόσωποι του δήμου θα πρέπει επίσης να ευαισθητοποιήσουν τη διεθνή διάσταση σε υποπεριφερειακά, περιφερειακά, εθνικά δίκτυα, ανάλογα με την περίπτωση. Στο δημοτικό συμβούλιο η διεθνής διάσταση θα πρέπει να περιλαμβάνεται ως τακτικό θέμα σε κάθε ημερήσια διάταξη συνεδρίασης.

(στ) Παρακολούθηση και Έλεγχος της Διεθνούς Στρατηγικής

➤ Αξιολόγηση Αποτελεσμάτων και Επιπτώσεων

Αφού οριστούν οι δράσεις, πρέπει να ληφθούν υπόψη οι επιπτώσεις και τα αποτελέσματά τους. Αυτές είναι οι συνέπειες των δράσεων και η σύνδεση μεταξύ των δράσεων και των συγκεκριμένων στόχων. Ως εκ τούτου, για παράδειγμα, για τη δράση «εγκαινιάζοντας ένα νέο φεστιβάλ που θα ταξιδέψει μεταξύ των συνεργαζόμενων δήμων», ο αντίκτυπος μπορεί να είναι «δημιουργία νέας ευκαιρίας για τον τουρισμό». Αυτός με τη σειρά του οδηγεί στην εκπλήρωση του ειδικού στόχου «ανάπτυξη του τουριστικού τομέα στην περιοχή», ο οποίος βοηθά στον γενικό στόχο «βελτίωση της οικονομίας της περιοχής».

➤ Ανάπτυξη δεικτών

Μόλις αποφασιστούν οι επιπτώσεις, πρέπει να επιλεγούν δείκτες για την παρακολούθησή τους. Οι δείκτες πρέπει να είναι αντικειμενικά επαληθεύσιμοι και να είναι ποσοτικά μέτρα των αποτελεσμάτων των δράσεων. Για παράδειγμα, όσον αφορά τον αντίκτυπο «δημιουργία νέων ευκαιριών για τον τουρισμό», ένας δείκτης θα μπορούσε να είναι ο «αριθμός τουριστών που επισκέφθηκαν την περιοχή». Μόλις αποφασιστούν οι δείκτες, πρέπει να δημιουργηθεί ένα πλαίσιο παρακολούθησης και αξιολόγησης για την ανάλυσή τους. Αυτό το πλαίσιο εξαρτάται από τους δείκτες που επιλέγονται και μπορεί να περιλαμβάνει επίσημες στατιστικές ή εξωτερικές

αναλύσεις ως πηγές δεδομένων. Όσον αφορά τον δείκτη «αριθμός τουριστών που επισκέφθηκαν την περιοχή», πιθανή πηγή δεδομένων μπορεί να είναι τα στατιστικά στοιχεία (π.χ. αριθμός εισιτηρίων που εκδόθηκαν/πωλήθηκαν) των εμπλεκόμενων δήμων. Ιδανικά, ο ορισμός μιας τέτοιας στρατηγικής θα πρέπει να ανανεώνεται σε κάθε δημοτική εκλογή, ώστε να ενσωματώνεται στο επιχειρησιακό πρόγραμμα της διοίκησης.

4. Συμπεράσματα

Όπως προκύπτει από την προηγούμενη ανάλυση, ένας δήμος έχει την πολυτέλεια να ακολουθεί διαφορετικούς δρόμους για να διαμορφώσει μια διεθνή στρατηγική ή να δημιουργήσει μακροχρόνιες σχέσεις διεθνούς συνεργασίας με αλλοδαπούς εταίρους. Το παρόν άρθρο υποστήριξε ότι αυτοί δεν είναι δρόμοι «μονόδρομοι», ούτε συνεπάγονται την τήρηση μιας απαραίτητα αυστηρής λογικής ή χρονολογικής σειράς. Οι συστάσεις που έγιναν έχουν σκοπό να βοηθήσουν τους δήμους να οικοδομήσουν τις στρατηγικές τους και να προχωρήσουν με το δικό τους ρυθμό, σύμφωνα με τις προτεραιότητες που επιβάλλονται από τις συγκεκριμένες συνθήκες στις οποίες λειτουργούν ως οργανισμοί. Η πρακτική δείχνει ότι η στρατηγική διεθνοποίησης είναι προοδευτική και ότι το όραμα ανατροφοδοτείται συνεχώς από τις αναληφθείσες δράσεις και την εμπειρία. Εν ολίγοις, η επιτυχία της διαδικασίας διεθνοποίησης των δήμων, ανεξάρτητα από τη συγκεκριμένη κατάστασή τους, εξαρτάται από την ικανότητά τους να είναι προορατικοί, δηλαδή να παίρνουν πρωτοβουλίες και να ανοίγονται στον κόσμο, να είναι δεκτικοί, δηλαδή, να φέρνουν τον κόσμο στην πόλη τους, να είναι ρεαλιστές και να εστιάζουν σε ό,τι πραγματικά μπορεί εύλογα να επιτευχθεί, να ενισχύουν τις τεχνικές ικανότητες και δεξιότητες, να συντονίζουν και να επικοινωνούν εντός της δημοτικής αρχής τις πρωτοβουλίες τους, να περιορίζουν τη γραφειοκρατία, να καθορίζουν στόχους και τον αντίκτυπό τους, και τέλος να προβλέπουν τις αλλαγές και να καινοτομούν.

Ενδεικτική βιβλιογραφία

-Calabrese, L. (2019) China and global development: what to read ahead of the Belt and Road Forum, London: Overseas Development Institute

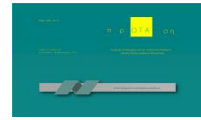
-CEC (2005) Aid delivery methods – Project cycle management guidelines, European Commission: Publications Office

-Garesché, E.D.Z. (2007) Guidelines for the international relations of local governments and decentralised cooperation between the European Union and Latin America, Vol.1, Practical Manual for the Internationalisation of Cities, Diputación de Barcelona.

-Grandi, L. K. (2020) City Diplomacy, Cham: Palgrave Macmillan

Δρ. Αντώνης Καρβούνης

Η Στρατηγική της Διπλωματίας Πόλεων: Τα βήματα για το σχεδιασμό βιώσιμων συνεργασιών των Δήμων σε διεθνές επίπεδο

-Handley, S. (2006) Take Your Partners. The Local Authority Handbook on International Partnerships, London: Local Government International Bureau

-Institute of International Sociology (2015) City to City Cooperation Toolkit, Gorizia: Council of Europe

-Karvounis, A. (2024) City Diplomacy- An Introduction, London and New York: Routledge

-Marchetti, R. (2021) City Diplomacy. From City-States to Global Cities, Ann Arbor: University of Michigan Press.

Διατίθεται στον ιστότοπο: www.diplous-autodioikisi.gr

Michele Acuto, Daniel Pejic και Ika Trijsburg, (2024): Ενισχύοντας τη Διπλωματία Πόλεων το 2024

ηλεκτρονικό περιοδικό «πρΟΤΑση», 9 (50), σελ. 68- 70

Copyright του Συγγραφέα

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-Share Alike 4.0 International License.

ISSN: 2459- 4172

Ενισχύοντας τη Διπλωματία Πόλεων το 2024

Michele Acuto, Daniel Pejic και Ika Trijsburg

Acuto, M, Pejic, D. and Trijsburg, I. (2024) "Strengthening City Diplomacy in 2024", Diplomatic Courier (<https://www.diplomaticcourier.com/posts/strengthening-city-diplomacy-in-2024>), March 25, 2024

Μτφρ: Δρ. Αντώνης Καρβούνης

Υπό την αφόρητη ζέστη, όχι μόνο του ήλιου των Εμιράτων, αλλά και ενός ολοένα και πιο ανησυχητικά εντατικού ρυθμού υπερθέρμανσης του πλανήτη, η Διάσκεψη του ΟΗΕ για το κλίμα (COP28) τον περασμένο Δεκέμβριο έδειξε, για άλλη μια φορά, πώς τις τελευταίες δεκαετίες οι πόλεις και τα δίκτυα πόλεων προσφέρουν ένα ολοένα και πιο παγιωμένο μοντέλο κλιματικής συνεργασίας για τους άλλους διπλωμάτες. Η διπλωματία των πόλεων αναμφίβολα ξεπροβάλλει ολοένα πιο δυναμικά στο προσκήνιο των διεθνών υποθέσεων και έχει συγκεντρώσει προοδευτικά την ανταπόκριση, όχι μόνο από το φιλανθρωπικό, τον ιδιωτικό και τον ακαδημαϊκό τομέα, αλλά και από ένα πλήθος πρωτοβουλιών και προγραμμάτων του ΟΗΕ, όπως και από ένα αυξανόμενο αριθμό εθνικών κυβερνήσεων. Ωστόσο, αυτή η δυναμική χρειάζεται μια ακόμη ισχυρότερη διπλωματική υποστήριξη για να διατηρηθεί, και το 2024 μπορεί να αποδειχθεί κρίσιμο έτος από αυτήν την άποψη.

Οι «Διπλωμάτες των Πόλεων» πρωτοστάτησαν τις πρώτες ημέρες των εργασιών της COP28. Για πρώτη φορά, σε διάσκεψη του ΟΗΕ για το κλίμα, φιλοξενήθηκε επίσημα μια Σύνοδος Κορυφής για την Τοπική Δράση για το Κλίμα κατά την έναρξη του συνεδρίου, με σημαντική συμμετοχή εκπροσώπων από τις ΗΠΑ και την Κίνα. Λίγο αργότερα, η σύσταση των Πολυεπίπεδων Συμπράξεων Υψηλής Φιλοδοξίας (CHAMP) σηματοδότησε μια σημαντική στιγμή με τη δήλωση εμπιστοσύνης για την ανάγκη οι κεντρικές κυβερνήσεις να αξιολογήσουν σοβαρά και να συνδέονται με τις πόλεις τους.

Βασικό στοιχείο για τη διατήρηση αυτής της δυναμικής είναι η διπλωματική ικανότητα σε επίπεδο αστικών κέντρων. Η τρίτη και πιο πρόσφατη διεθνής έρευνα για τη διπλωματία των πόλεων από το Πανεπιστήμιο της Μελβούρνης¹ καταδεικνύει ότι χρειάζεται να δοθεί μεγαλύτερη έμφαση στην ανάπτυξη δεξιοτήτων σε δημοτικό επίπεδο για να ενισχύσουμε τη διπλωματική ικανότητα των δημοτικών υπαλλήλων, οι οποίοι εξακολουθούν να στερούνται σχετικής τεχνογνωσίας σε διεθνείς πολυμερείς υποθέσεις. Απαιτείται εκπαίδευση και τεχνογνωσία, όχι μόνο για τους δημάρχους, αλλά, ακόμη πιο σημαντικά, για τα στελέχη και τους επικεφαλής προγραμμάτων. Οι προσπάθειες για να γίνει αυτό, όπως αυτές του Γερμανικού Ταμείου Μάρσαλ για τη σύγκληση μιας υπερατλαντικής ομάδας Διευθυντών Δήμων για Διεθνείς Υποθέσεις (CDIA), είναι ένα εξαιρετικό παράδειγμα αυτών των πολύτιμων πρωτοβουλιών που καλύπτουν τα ελλείμματα δεξιοτήτων.

Στον αντίποδα αυτού, μια άλλη σχετική πρωτοβουλία που υλοποιήθηκε στην Αυστραλία το 2023 και αναδείχθηκε στη COP28, ήταν ένα πιλοτικό επιμορφωτικό πρόγραμμα Masterclass City Diplomacy. Σε αυτήν την ανταλλαγή τεχνογνωσίας μεταξύ ειδικών, η εστίαση ήταν στην αύξηση των προσδοκιών και των δεξιοτήτων για τη διπλωματία του κλίματος με στόχο την οικοδόμηση αμοιβαίας κατανόησης για τη διπλωματία των πόλεων μεταξύ των πόλεων της Αυστραλίας και της Κίνας. Ο πυρήνας των ανταλλαγών του Masterclass ήταν η αυξανόμενη συνειδητοποίηση μεταξύ των πόλεων της Αυστραλίας και της Κίνας ότι οι διεθνείς ανταλλαγές των πόλεων ενθαρρύνουν νέους τρόπους σκέψης και μεγαλύτερη συνεργασία. Αυτό κατοχυρώθηκε από με μια «κοινή δήλωση» από 28 Αυστραλούς και Κινέζους διπλωμάτες πόλεων, τονίζοντας τη δύναμη της συνεργασίας των πόλεων σε παγκόσμια κλίμακα. Οι συμμετέχοντες στο Masterclass υπογράμμισαν πώς, εκτός από σημαντικά μέσα για πολιτικές και τεχνικές ανταλλαγές, οι παραδιπλωματικές συμπράξεις μεταξύ πόλεων ενισχύουν και εδραιώνουν την αίσθηση του κοινού σκοπού και της αλληλεγγύης και παρέχουν ένα πλαίσιο για συνεργασία.

Η έντονη διάθεση και επιθυμία για δομημένη συνεργασία που αποτυπώθηκε από αυτήν την εμπειρία, η οποία αντικατοπτρίζει ευρύτερες προσπάθειες, όπως εκείνες των δικτύων C40 Cities, ICLEI ή του Παγκόσμιου Συμφώνου των Δημάρχων, να κερδίσουν μια «θέση στο τραπέζι» στις μεγάλες διασκέψεις του ΟΗΕ, αποτέλεσε μια μετάβαση από την παραδιπλωματία στην πραγματικότητα της διπλωματίας των πόλεων. Αυτή η λεπτή, αλλά όχι μόνο σημασιολογική

¹ Acuto, M, Pejic, D. and Kosovac, A. (2022) City Diplomacy During COVID-19: The 2022 Cities and International Engagement Survey, (https://melbourne.figshare.com/articles/report/City_Diplomacy_During_COVID-19_The_2022_Cities_and_International_Engagement_Survey/19719676).

διαφορά, είναι το κλειδί γι' αυτή τη μετάβαση: οι κοινές φιλοδοξίες των πόλεων, ακόμη και όταν υφίστανται εν μέσω περίπλοκων γεωπολιτικών σχέσεων μεταξύ των χωρών τους, απαιτούν ολοένα και περισσότερο υλοποίηση, όχι παράλληλα και εγκάρσια με τη διεθνή πολιτική, αλλά μάλλον, στην πρώτη γραμμή των βασικών οργανισμών της διεθνούς κοινότητας. Με απλά λόγια, οι δήμαρχοι δεν συναντώνται απλώς στο περιθώριο των παγκόσμιων συνδιασκέψεων, όπως έγινε στην περίφημη, πλην αποτυχημένη, Σύνοδο Κορυφής για το Κλίμα του 2009 (COP15) στην Κοπεγχάγη, αλλά μάλλον, στις συζητήσεις, στις διαπραγματεύσεις και στο πλαίσιο των εργασιών του ίδιου του συστήματος των Ηνωμένων Εθνών.

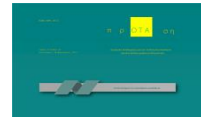
Κάτωθι μπορούμε να αναφέρουμε μερικές επερχόμενες ευκαιρίες για τη διπλωματία πόλεων μέσα στο 2024: τη διάσκεψη κορυφής του ΟΗΕ για το κλίμα (COP29) στο Αζερμπαϊτζάν (11-22 Νοεμβρίου 2024) που οδηγεί στη διάσκεψη κορυφής (COP30) στη Βραζιλία (10-21 Νοεμβρίου 2025), το 12ο Παγκόσμιο Αστικό Φόρουμ του ΟΗΕ στην Αίγυπτο (4-8 Νοεμβρίου 2024) και η Σύνοδος Κορυφής για το Μέλλον του ΟΗΕ το Σεπτέμβριο του 2024, αποτελούν σημεία αναφοράς σε αυτό το φιλόδοξο μονοπάτι της δημοτικής διπλωματίας. Η κλιμάκωση της παρουσίας της διπλωματίας των πόλεων είναι πρωταρχικής σημασίας, αλλά η αναγνώρισή της δεν πρέπει να θεωρείται δεδομένη: το προσχέδιο της Συνόδου Κορυφής για το Μέλλον, από το Μάρτιο του 2024, εξακολουθεί να μην αναφέρεται στις πόλεις ως βασικούς παγκόσμιους παράγοντες. Ευτυχώς, οι πόλεις και η δράση για το κλίμα καταλαμβάνουν πλέον ολόκληρο το ημερολόγιο των συνδιασκέψεων για το 2024, με αυξανόμενους βαθμούς αποδοχής και νομιμότητας από τους εθνικούς διπλωμάτες. Οι «αστικές» πρωτοβουλίες των G7 και G20, με τους εύστοχους τίτλους U7 και U20, προσφέρουν ένα σημαντικό πεδίο για να τις παρακολουθήσει κανείς, καθώς οι οικονομικοί ηγέτες συγκεντρώνονται στη Βραζιλία - μια χώρα με εκτενή ιστορία στο χώρο της παραδιπλωματίας. Ευκαιρίες για να προχωρήσουμε από την παράλληλη διπλωματία στην συμμετοχική διπλωματία των πόλεων υπάρχουν πολλές και δεν δείχνουν σημάδια επιβράδυνσης.

Μετά από μια σειρά παρεμβάσεων στη COP28, η διπλωματία των πόλεων εξακολουθεί να είναι μια σημαντική, ή ακόμα, και ουσιαστική, οδός για την εξεύρεση λύσεων για τις παγκόσμιες προκλήσεις που διαμορφώνουν τον κόσμο μας. Είναι σημαντικό να επενδύσουμε στη δέσμευση και την ευελιξία των διπλωματών των πόλεων και να τους δώσουμε την ευκαιρία να συμπορευτούν σε κοινά μονοπάτια προς την παγκόσμια αστική συνεργασία - κάτι για το οποίο το 2024 προσφέρει αρκετές ευκαιρίες.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

Α. Πειθαρχικό παράπτωμα αιρετού, ΣτΕ 856/2023

Β. Εξουσιοδότηση Υπογραφής, ΣτΕ 1089 2022

Α. Πειθαρχικό Παράπτωμα Αιρετού, ΣΤΕ 856/2023

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Βαριά αμέλεια Δημάρχου για τέσσερις απευθείας αναθέσεις προμηθειών για τις ανάγκες του Δήμου σε συγγενικό του πρόσωπο, εξ αίματος σε πλάγια γραμμή τετάρτου βαθμού. Επιτρέπεται να ασκηθεί πειθαρχική δίωξη κατά δημοτικού άρχοντα και να επιβληθεί σ' αυτόν πειθαρχική ποινή για παραπτώματα που διαπράχθηκαν στην προηγούμενη ή σε προηγούμενες θητείες του, εφόσον, πάντως, κατά τον χρόνο επιβολής της ποινής ο τιμωρηθείς έχει επανεκλεγεί. Επομένως, δεδομένου ότι, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, ο προσφεύγων επανεξελέγη δήμαρχος για την περίοδο 2019 - 2023, νομίμως συνεχίστηκε η σε βάρος του αρξαμένη πειθαρχική διαδικασία για παράπτωμα τελεσθέν σε προηγούμενη θητεία του (2014-2019), η οποία είχε λήξει. Η πρόβλεψη πενταετούς παραγραφής των πειθαρχικών παραπτωμάτων των αιρετών οργάνων της τοπικής αυτοδιοίκησης με τις διατάξεις του άρθρου 233 παρ. 4 του ν. 3852/2010, έχει την έννοια ότι η σχετική διαδικασία πρέπει να ολοκληρώνεται με την έκδοση πειθαρχικής απόφασης μέσα σε πέντε έτη από την επομένη της ημέρας που διαπράχθηκαν, ενώ εξάλλου, κρίσιμος χρόνος για τη συμπλήρωση της πενταετούς παραγραφής είναι ο χρόνος εκδόσεως της απόφασης του Συντονιστού της Αποκεντρωμένης Διοικήσεως. Η παραγραφή, η οποία άρχισε από την επομένη της ημέρας που έλαβαν χώρα οι πειθαρχικώς ελεγκτές πράξεις του προσφεύγοντος, είχε σε κάθε περίπτωση συμπληρωθεί πριν από την έκδοση της απόφασης του Συντονιστού Αποκεντρωμένης Διοικήσεως, με την οποία επεβλήθη σε βάρος του η επίδικη πειθαρχική ποινή. Δέχεται την προσφυγή.

2. Επειδή, με το κρινόμενο ένδικο βοήθημα, το οποίο επιγράφεται «Αίτηση ακυρώσεως», αλλά, όπως προκύπτει από το περιεχόμενό του, αποτελεί προσφυγή, ζητείται η εξαφάνιση της .../4.8.2022 απόφασης του ασκούντος καθήκοντα Συντονιστού Αποκεντρωμένης Διοικήσεως ..., με την οποία επεβλήθη στον προσφεύγοντα, Δήμαρχο ... νομού ..., η πειθαρχική ποινή της αργίας είκοσι (20) ημερών για το πειθαρχικό παράπτωμα της παραβάσεως του άρθρου 24 του ν. 4412/2016 (Α' 147/8.8.2016).

3. Επειδή, στα άρθρα 214 επ. του ν. 3852/2010 (Α' 87), όπως ίσχυαν πριν από την τροποποίησή τους με τον ν. 4555/2018 (Α' 133/19.7.2018), ορίζονται τα εξής: στο άρθρο 214 ότι «1. Στους δήμους και στις περιφέρειες, καθώς και στα νομικά πρόσωπα αυτών ασκείται εποπτεία από το

Κράτος, η οποία συνίσταται αποκλειστικά σε έλεγχο νομιμότητας των πράξεών τους και σε πειθαρχικό έλεγχο των αιρετών 2. ...», στο άρθρο 215, όπως ίσχυε μετά την αντικατάσταση της παρ. 1 εδάφιο α' αυτού από το άρθρο 20 παρ. 1 του ν. 4257/2014 (Α' 93/ 14.4.2014), ότι «1. Συστήνεται στην έδρα κάθε Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α., η οποία εντάσσεται στην οργανωτική δομή της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης υπαγόμενη απευθείας στον Γενικό Γραμματέα. ... 2. Η Αυτοτελής Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. είναι αρμόδια για τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεων των Ο.Τ.Α. και για τον πειθαρχικό έλεγχο των αιρετών κατά το άρθρο 102 παρ. 4 του Συντάγματος. 3. ...», στο άρθρο 216 παρ. 1, όπως η παρ. αυτή ισχύει μετά την αντικατάστασή της από το άρθρο 20 παρ. 2 του ν. 4257/2014, ότι «Σε κάθε Αυτοτελή Υπηρεσία Εποπτείας Ο.Τ.Α. συστήνεται θέση προϊσταμένου αυτής, που φέρει τον τίτλο "Ελεγκτής Νομιμότητας" ...», στο άρθρο 233 ότι «1. Στους ... δημάρχους, δημοτικούς συμβούλους ... επιβάλλονται οι πειθαρχικές ποινές της αργίας έως έξι μηνών και της έκπτωσης. 2. Ο Ελεγκτής Νομιμότητας μπορεί να επιβάλει τις πειθαρχικές ποινές της προηγούμενης παραγράφου στους αιρετούς που αναφέρονται σε αυτή: α. αν έχουν διαπράξει σοβαρή παράβαση των καθηκόντων τους ή υπέρβαση της αρμοδιότητάς τους από δόλο ή βαριά αμέλεια, β. αν έχουν διαπράξει παραβάσεις των καθηκόντων που τους έχουν ανατεθεί σύμφωνα με ειδικές νομοθετικές ρυθμίσεις. 3. Οι πειθαρχικές ποινές της παραγράφου 1 επιβάλλονται μετά προηγούμενη τήρηση της διαδικασίας του επόμενου άρθρου. 4. Τα πειθαρχικά παραπτώματα της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου υπόκεινται σε πενταετή παραγραφή, η οποία αρχίζει από την ημέρα που διαπράχθηκαν.», στο άρθρο 234 ότι «1. Οι πειθαρχικές ποινές της αργίας και της έκπτωσης επιβάλλονται με αιτιολογημένη απόφαση του Ελεγκτή Νομιμότητας, αφού προηγηθεί απολογία του εγκαλούμενου ... 2. Για την επιβολή των πειθαρχικών ποινών της αργίας και τη διάρκειά της ... απαιτείται σύμφωνη γνώμη του πειθαρχικού συμβουλίου. ... 3. Ο εγκαλούμενος μπορεί να εμφανίζεται αυτοπροσώπως, καθώς και με πληρεξούσιο δικηγόρο ή να εκπροσωπείται από πληρεξούσιο δικηγόρο στο συμβούλιο και να υπερασπίζεται τον εαυτό του. Το συμβούλιο συνεδριάζει σε δημόσια συνεδρίαση για την οποία συντάσσονται πρακτικά, μπορεί να εξετάζει μάρτυρες και να εκτιμά οποιοδήποτε πρόσφορο αποδεικτικό μέσο. Η σύμφωνη γνώμη παρέχεται ύστερα από μυστική διάσκεψη, δύο (2) μήνες το αργότερο, αφότου το συμβούλιο έλαβε το σχετικό παραπεμπτικό έγγραφο του Ελεγκτή Νομιμότητας. Η ποινή πρέπει να είναι ανάλογη με τη βαρύτητα του παραπτώματος, στο οποίο έχει υποπέσει ο εγκαλούμενος. 4 ... 6. Ο ενδιαφερόμενος μπορεί μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την κοινοποίηση της απόφασης του Ελεγκτή Νομιμότητας να προσφύγει κατά αυτής στο Συμβούλιο της Επικρατείας, το οποίο κρίνει την υπόθεση και κατ' ουσίαν. ...» και στο άρθρο 238 ορίζει ότι μέχρι την έναρξη λειτουργίας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας Ο.Τ.Α. «τις αρμοδιότητες του Ελεγκτή Νομιμότητας που προβλέπονται στα άρθρα 233, 234 ... του παρόντος ασκεί ο Γενικός Γραμματέας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. ...», ήδη δε στο άρθρο 28 του ν. 4325/2015 (Α' 47) ορίζεται ότι «1.

Καταργείται η διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 6 του Ν. 3852/2010 (Α' 87). Σε κάθε Αποκεντρωμένη Διοίκηση συνιστάται θέση προϊσταμένου, που φέρει τον τίτλο "Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης". Η συνιστώμενη θέση είναι αντίστοιχη με εκείνη προϊσταμένου Γενικής Διεύθυνσης Υπουργείου και οι αποδοχές του Συντονιστή Αποκεντρωμένης Διοίκησης είναι αυτές που προβλέπονται για τη θέση Γενικού Διευθυντή Υπουργείου. Ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης διορίζεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης για πενταετή θητεία, η οποία μπορεί να ανανεωθεί για μία ακόμη φορά. Έως ότου διοριστεί ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ο ασκών καθήκοντα Γενικού Γραμματέα εξακολουθεί να ασκεί τις αρμοδιότητές του. Όπου στην κείμενη νομοθεσία αναφέρεται Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ή Γενικός Γραμματέας Περιφέρειας νοείται, από το διορισμό του, ο Συντονιστής Αποκεντρωμένης Διοίκησης. 2. ...». Τέλος, στο άρθρο 238 του ν. 3852/2010, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 131 του ν. 4555/2018, ορίζεται ότι «1. ... 7. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας της ΑΥΕ Ο.Τ.Α. δεν εφαρμόζονται τα άρθρα 124, 125 και 126 του παρόντος και εξακολουθούν να ισχύουν τα άρθρα 232, 233, 234 του ν. 3852/2010. Κατά το μεταβατικό αυτό διάστημα τις αρμοδιότητες του Ελεγκτή Νομιμότητας ασκεί ο Συντονιστής της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης. ...». Εξ άλλου, το άρθρο 24 του π.δ. 138/2010 «Οργανισμός της Αποκεντρωμένης Διοίκησης...» (Α' 231) ορίζει ότι «Μέχρι την έναρξη λειτουργίας της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας ΟΤΑ η εποπτεία του Κράτους επί των ΟΤΑ και των νομικών τους προσώπων, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 214 του ν. 3852/2010, ασκείται από το Τμήμα Προσωπικού και τα Τμήματα Διοικητικού - Οικονομικού της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ...».

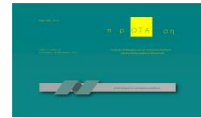
4. Επειδή, όπως έχει κριθεί (ΣτΕ 2111/2022, 1644/2016, 2854/ 2014, πρβλ. ΣτΕ 2608/2011, 2964/2002 7μ.), επιτρέπεται να ασκηθεί πειθαρχική δίωξη κατά δημοτικού άρχοντα και να επιβληθεί σ' αυτόν πειθαρχική ποινή για παραπτώματα που διαπράχθηκαν στην προηγούμενη ή σε προηγούμενες θητείες του, εφόσον, πάντως, κατά τον χρόνο επιβολής της ποινής ο τιμωρηθείς έχει επανεκλεγεί. Επομένως, δεδομένου ότι, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, ο προσφεύγων επανεξελέγη δήμαρχος ... για την περίοδο 2019 -2023, νομίμως συνεχίστηκε η σε βάρος του αρξαμένη πειθαρχική διαδικασία για παράπτωμα τελεσθέν σε προηγούμενη θητεία του (2014-2019), η οποία είχε λήξει.

5. Επειδή, με τη διάταξη του άρθρου 142 παρ. 4 του προϊσχύσαντος κώδικα δήμων και κοινοτήτων, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3463/2006 (Α' 114), είχε εισαχθεί το πρώτον τριετής παραγραφή των πειθαρχικών παραπτωμάτων των αιρετών οργάνων των δήμων και κοινοτήτων. Υπό το καθεστώς του νόμου αυτού είχε κριθεί ότι, εν όψει της επιδιωκόμενης σύντομης εκκαθαρίσεως των εν λόγω πειθαρχικών υποθέσεων στην οποία κατατείνει και η

πρόβλεψη προθεσμίας τριάντα (30) ημερών για την άσκηση προσφυγής ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας κατά των σχετικών πειθαρχικών αποφάσεων (άρθρο 143 παράγραφος 8 του τελευταίου κώδικα), σε αρμονία δε προς την φύση του αξιώματος και της οριζόμενης θητείας, η τριετής παραγραφή των πειθαρχικών παραπτώματων των αιρετών οργάνων της τοπικής αυτοδιοικήσεως αποτελεί λόγο εξαλείψεως του αξιοποίνου τους και έχει την έννοια ότι πρέπει να ολοκληρώνεται η σχετική διαδικασία με την έκδοση πειθαρχικής αποφάσεως μέσα σε τρία (3) έτη από την επόμενη της ημέρας που διαπράχθηκαν (ΣΤΕ 790/2014 7μ., 1875/2016). Για την ταυτότητα του νομικού λόγου, η πρόβλεψη πενταετούς παραγραφής των πειθαρχικών παραπτώματων των αιρετών οργάνων της τοπικής αυτοδιοίκησης με τις προεκτεθείσες και εφαρμοστέες εν προκειμένω διατάξεις του άρθρου 233 παρ. 4 του ν. 3852/2010, έχει την έννοια ότι η σχετική διαδικασία πρέπει να ολοκληρώνεται με την έκδοση πειθαρχικής αποφάσεως μέσα σε πέντε έτη από την επομένη της ημέρας που διαπράχθηκαν, ενώ εξάλλου, κρίσιμος χρόνος για τη συμπλήρωση της πενταετούς παραγραφής είναι ο χρόνος εκδόσεως της αποφάσεως του Συντονιστού της Αποκεντρωμένης Διοικήσεως (ΣΤΕ 2622/2021).

6. Επειδή, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου της υποθέσεως, στον προσφεύγοντα Δήμαρχο ... επεβλήθη η προσβαλλόμενη πειθαρχική ποινή, διότι από βαριά αμέλεια προέβη σε τέσσερις απευθείας αναθέσεις προμηθειών για τις ανάγκες του Δήμου σε συγγενικό του πρόσωπο, εξ αίματος σε πλάγια γραμμή τετάρτου βαθμού (αποφάσεις .../8.12.2016, .../22.12.2016, .../19.12.2016 και .../4.1.2017) χωρίς να ακολουθήσει την προβλεπόμενη στο άρθρο 24 του ν.4412/2016 διαδικασία γνωστοποίησης στην αναθέτουσα αρχή του τιθέμενου ζητήματος συγκρούσεως συμφερόντων. Ενόψει του χρόνου τελέσεως των ως άνω πράξεων από τον Δεκέμβριο του 2016 έως τον Ιανουάριο του 2017, εφαρμοστέες εν προκειμένω είναι οι προεκτεθείσες διατάξεις του άρθρου 233 παρ. 4 του ν. 3852/2010 περί πενταετούς παραγραφής. Η παραγραφή όμως αυτή, η οποία άρχισε από την επομένη της ημέρας που έλαβαν χώρα οι πειθαρχικώς ελεγκτές πράξεις του προσφεύγοντος, είχε σε κάθε περίπτωση συμπληρωθεί πριν από την έκδοση της .../4.8.2022 αποφάσεως του Συντονιστού Αποκεντρωμένης Διοικήσεως ..., με την οποία επεβλήθη σε βάρος του η επίδικη πειθαρχική ποινή, δεδομένου ότι, και με αφετηρία την τελευταία .../4.1.2017 απόφαση απευθείας αναθέσεως, παρήλθε χρονικό διάστημα 5 ετών και 7 μηνών έως την έκδοση της προσβαλλομένης (4.8.2022). Κατά συνέπεια, κατά τον χρόνο επιβολής της προσβαλλόμενης πειθαρχικής ποινής όλες τις πράξεις για τις οποίες εγκαλείτο ο προσφεύγων είχαν υποπέσει σε παραγραφή. Για τον λόγο αυτόν, βασίμως προβαλλόμενο, πρέπει να γίνει δεκτή η υπό κρίση προσφυγή και η προσβαλλόμενη απόφαση να εξαφανισθεί, αποβαίνει δε αλυσιτελής η εξέταση των λοιπών προβαλλομένων λόγων.

Διά ταύτα

Δέχεται την προσφυγή.

Εξαφανίζει την .../4.8.2022 απόφαση του ασκούντος καθήκοντα Συντονιστού Αποκεντρωμένης Διοικήσεως ..., κατά το αιτιολογικό.

Επιβάλλει στο Δημόσιο τη δικαστική δαπάνη του προσφεύγοντος, που ανέρχεται στο ποσό των εννιακοσίων είκοσι (920) ευρώ.

B. Εξουσιοδότηση Υπογραφής, ΣτΕ 1089 2022

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

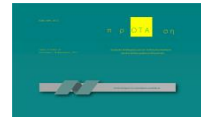
Η μη δημοσίευση κανονιστικής απόφασης την καθιστά ανυπόστατη. Η κανονιστική, δε, πράξη του Δημάρχου δεν θα μπορούσε, και τυχόν δημοσιευθείσα, να παραγάγει ένομες συνέπειες, δεδομένου ότι αυτή δεν ευρίσκει έρεισμα σε διάταξη νόμου, η οποία να παρέχει εξουσιοδότηση στον δήμαρχο να μεταβιβάζει στον Γενικό Διευθυντή του δήμου το δικαίωμα υπογραφής εγγράφων (παρά μόνο το δικαίωμα συνυπογραφής τους) ή αρμοδιότητα που δεν κατέχει, Απορρίπτεται η αίτηση.

2. Επειδή, με την αίτηση αυτή, η οποία παραπέμφθηκε στο Συμβούλιο της Επικρατείας με την 1070/2019 απόφαση του Διοικητικού Εφετείου ... λόγω αρμοδιότητας, ζητείται η ακύρωση της .../10.10.2017 (θέμα 3ο) απόφασης της Ειδικής Επιτροπής του άρθρου 152 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3463/2006 (Α' 114), με την οποία ακυρώθηκε η .../22.5.2017 απόφαση του Δημάρχου Με την τελευταία απόφαση εξουσιοδοτήθηκε, υπό προϋποθέσεις, ο Γενικός Διευθυντής του δήμου να υπογράφει έγγραφα, εισηγήσεις και μελέτες της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος του Δήμου

3. Επειδή, ο Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου ... (υπ' αριθ. .../4.2.2014 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης ..., Β' 325) ορίζει στο άρθρο 1 ότι: «Οι δραστηριότητες των υπηρεσιών του Δήμου ... κατανέμονται στις εξής διοικητικές ενότητες: ... ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ. Η Γενική Διεύθυνση περιλαμβάνει τις παρακάτω οργανικές μονάδες: 1. 6. ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ 1. Τμήμα Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού. 2. Τμήμα Ανάπλασης και Συντήρησης Πρασίνου. 3. Τμήμα Δημοτικού Κοιμητηρίου. 4. Τμήμα Πολιτικής προστασίας. 7. ...», στο άρθρο 6 (με τίτλο «Αντικείμενο και αρμοδιότητες του Γενικού Διευθυντή») ότι: «1. Συντονίζει, παρακολουθεί και ελέγχει τις λειτουργίες όλων των υπηρεσιών εκτός των αυτοτελών οι οποίες αναφέρονται στο Δήμαρχο. 2. Κατευθύνει το σχεδιασμό των δραστηριοτήτων και των αντίστοιχων προγραμμάτων δράσης των υπηρεσιών, ... 3. Αξιολογεί τους Προϊσταμένους των

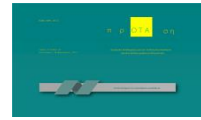

Δ/σεων και εκτιμά την αξιολόγηση των Προϊστάμενων των Τμημάτων από τους Διευθυντές αυτών. 4. Παρακολουθεί, ελέγχει και αξιολογεί την καλή λειτουργία των υπηρεσιών σε σχέση πάντοτε προς τις δραστηριότητές τους και την επίτευξη των περιοδικών προγραμμάτων δράσης τους. 5. ... 7. Συνυπογράφει αποφάσεις και υπηρεσιακά έγγραφα ύστερα από εξουσιοδότηση του Δημάρχου. 8. ...», στο άρθρο 12 (με τίτλο «Αντικείμενο και αρμοδιότητες της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος») ότι: «Η Διεύθυνση Περιβάλλοντος είναι αρμόδια για την προστασία και αναβάθμιση του τοπικού φυσικού περιβάλλοντος, με τη λήψη των κατάλληλων μέτρων και τη ρύθμιση των σχετικών δραστηριοτήτων, καθώς και για τη συντήρηση των χώρων πρασίνου, τη λειτουργία του κοιμητηρίου και την ενεργειακή διαχείριση. Η Διεύθυνση έχει επίσης την αρμοδιότητα της Πολιτικής Προστασίας στο επίπεδο του Δήμου και την ευθύνη του επιχειρησιακού σχεδιασμού. Για την καλύτερη διοικητική υποστήριξη και το συντονισμό του επιχειρησιακού σχεδιασμού συνεργάζεται με το Γενικό Διευθυντή. ... 1. Σχεδιάζει, προγραμματίζει, εισηγείται και μεριμνά για την εφαρμογή πολιτικών, προγραμμάτων, δράσεων και μέτρων για την προστασία και αναβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος στη περιοχή του Δήμου. ... 5. Ελέγχει και εισηγείται τη ρύθμιση θεμάτων περιβαλλοντικής προστασίας, σύμφωνα με τις δικαιοδοσίες που δίδονται στο Δήμο με τις ισχύουσες διατάξεις. ... 6. Μελετά, σχεδιάζει, εισηγείται και παρακολουθεί την εφαρμογή συστημάτων εναλλακτικής διαχείρισης των αστικών στερεών αποβλήτων στην περιοχή του Δήμου. ... 10. Επιμελείται ειδικών μελετών και προγραμμάτων για την προστασία της ..., για το σκοπό αυτό συνεργάζεται με όλες τις εμπλεκόμενες υπηρεσίες και τους φορείς» και στο άρθρο 18 (με τίτλο «Αρμοδιότητες Προϊσταμένων Διοικητικών Ενότητων») ότι: «Ο Προϊστάμενος μιας διοικητικής ενότητας (Διεύθυνσης, Τμήματος ή Αυτοτελούς Γραφείου) είναι υπεύθυνος έναντι του αμέσως υπερκείμενου διοικητικού επιπέδου για την αποτελεσματική και αποδοτική εκτέλεση των αρμοδιοτήτων της διοικητικής του ενότητας, προγραμματίζοντας, οργανώνοντας, στελεχώνοντας, συντονίζοντας και ελέγχοντας, για το σκοπό αυτό, τις επί μέρους δραστηριότητες. 18.1 Ειδικότερα ο προϊστάμενος Διεύθυνσης: 1. Φροντίζει για την εφαρμογή των υπηρεσιακών αποφάσεων των ιεραρχικά ανώτερων διοικητικών επιπέδων και των αρμοδιοτήτων που προκύπτουν από τον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας για τη Διεύθυνση που προϊστάται. ... 5. Θεωρεί τη μελέτη (την Τεχνική Έκθεση, τις Τεχνικές Προδιαγραφές, τον Προϋπολογισμό, τη Γενική και Ειδική Συγγραφή Υποχρεώσεων), για κάθε προμήθεια/υπηρεσία/εργασία (εκτός των έργων για τα οποία επιμελείται το αρμόδιο Τμήμα της Δ/σης Τεχνικών Υπηρεσιών) που αφορά το αντικείμενο της δ/σής του και τα προωθεί έγκαιρα στο Τμήμα Προμηθειών και Διαχείρισης Υλικού, της Δ/σης Οικονομικής Διαχείρισης. Ειδικότερα για τη διατύπωση της Γενικής και Ειδικής Συγγραφής Υποχρεώσεων συνεργάζεται με το Τμήμα Προμηθειών και Διαχείρισης Υλικού της Δ/σης Οικονομικής Διαχείρισης. 6. Υπογράφει τα σχετικά έγγραφα για τις αποφάσεις που αποκεντρώνονται στον υπηρεσιακό μηχανισμό μετά από

εξουσιοδότηση του Δημάρχου. 7. Είναι υπεύθυνος για την νομιμότητα των ενεργειών της διοικητικής του μονάδας. ... 16. Έχει την ευθύνη ελέγχου, θεώρησης, προώθησης ή αιτιολογημένης γραπτής απόρριψης των εγγράφων των υπαλλήλων της διοικητικής μονάδας που εποπτεύει καθώς και των εισηγήσεων τους προς τα ανώτερα ιεραρχικά επίπεδα 17. ... ». Περαιτέρω, ο Κώδικας Δήμων και Κοινοτήτων ορίζει στο άρθρο 284 παρ. 2, σχετικά με τις δημοσιεύσεις των πράξεων των δημοτικών και κοινοτικών αρχών που προβλέπονται από τον Κώδικα, ότι: «Οι δημοσιεύσεις, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά, γίνονται με τοιχοκόλληση σε ειδικό πίνακα του δημοτικού ή κοινοτικού καταστήματος, που είναι προορισμένος για αυτόν το σκοπό. Για τις δημοσιεύσεις αυτές συντάσσεται αποδεικτικό ενώπιον δύο μαρτύρων». Εξάλλου, τα άρθρα 59 και 74 του ν. 3852/2010 (Α' 87), κατ' επίκληση των οποίων εκδόθηκε η ακυρωθείσα, από την ανωτέρω Ειδική Επιτροπή του άρθρου 152, απόφαση του Δημάρχου ... (../22.5.2017), ρυθμίζουν, αντίστοιχα, τις αρμοδιότητες των αντιδημάρχων και τα της συγκρότησης της οικονομικής επιτροπής και της επιτροπής ποιότητας ζωής των δήμων.

4. Επειδή, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα εξής: Ο Δήμαρχος ... με την .../22.5.2017 απόφασή του εξουσιοδότησε τον Γενικό Διευθυντή του Δήμου ... «όπως υπογράφει ή θεωρεί έγγραφα, εισηγήσεις και μελέτες της Δ/σης Περιβάλλοντος, όταν η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης δεν το πράττει σε εύλογο κατά περίπτωση χρονικό διάστημα και σε κάθε περίπτωση αμέσως μετά την πάροδο της τεθείσας προς την Προϊσταμένη προθεσμίας προς υπογραφή των σχετικών μελετών». Η απόφαση αυτή ελήφθη κατ' επίκληση των άρθρων 59 και 74 του ν. 3852/2010 και του άρθρου 6 παρ. 7 του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου ..., του γεγονότος ότι «επανελημμένα καθυστερούν να διεκπεραιωθούν σοβαρά θέματα της Δ/σης Περιβάλλοντος, λόγω καθυστέρησης υπογραφής ή θεώρησής τους από την Προϊσταμένη της Διεύθυνσης, με αποτέλεσμα την ελλιπή λειτουργία της υπηρεσίας», καθώς και των υπηρεσιακών αναγκών του δήμου. Κατά της απόφασης αυτής η Προϊσταμένη της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος ... άσκησε την .../6.6.2017 προσφυγή ενώπιον του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης ..., η οποία απορρίφθηκε σιωπηρά μετά την πάροδο της δίμηνης προθεσμίας του άρθρου 227 του ν. 3852/2010, ακολούθως δε, κατά της σιωπηρής αυτής απόρριψης, καθώς και κατά της .../22.5.2017 απόφασης του Δημάρχου ..., η ανωτέρω άσκησε προσφυγή ενώπιον της Ειδικής Επιτροπής του άρθρου 152 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων. Η Ειδική Επιτροπή, αφού ζήτησε με το .../4.9.2017 έγγραφό της προς τη Διεύθυνση Διοίκησης τη διαβίβαση του σχετικού φακέλου, τον οποίο παρέλαβε στις 22.9.2017, με την .../10.10.2017 (θέμα 3ο) πράξη της, ήδη προσβαλλόμενη, ακύρωσε την .../22.5.2017 απόφαση του Δημάρχου ..., με την εξής αιτιολογία: «Με το ως άνω περιεχόμενο, η υπ' αριθμ. .../22.5.2017 απόφαση του Δημάρχου ..., περί "εξουσιοδότησεως" ετέρου διοικητικού οργάνου (Γενικού Διευθυντή του Δήμου ...) να υπογράφει ή θεωρεί έγγραφα αρμοδιότητας άλλου διοικητικού οργάνου (προσφεύγουσας),

είναι νομικά εσφαλμένη, ως παντελώς στερούμενη εξουσιοδοτικού ερείσματος, εν όψει του ότι οι επικαλούμενες διατάξεις (ν. 3852/2010 και ΟΕΥ Δήμου ...) είναι άσχετες με το κανονιστικό περιεχόμενο της προσβαλλόμενης απόφασης, τούτο δε ασχέτως του ότι η ανωτέρω ιδιόμορφη υπό αίρεση "εξουσιοδότηση" εισάγει νομική αβεβαιότητα, υπό την έννοια ότι ενεργοποιείται όταν η προσφεύγουσα δεν πράττει σε εύλογο κατά περίπτωση χρονικό διάστημα, όπερ απαιτεί την περαιτέρω διακρίβωση εάν σε μία έκαστη περίπτωση υπογραφής υπό του Γενικού Διευθυντή του Δήμου ... υπήρχε πράγματι καθυστέρηση καθώς και εάν παρήλθε το εύλογο χρονικό διάστημα, το οποίο συναρτάται και με την ιδιαιτερότητα του ζητήματος».

5. Επειδή, η προσβαλλόμενη απόφαση της Επιτροπής του αρ. 152 του ν. 3463/2006, με την οποία ακυρώθηκε η .../22.5.2017 απόφαση του Δημάρχου ..., εκδόθηκε αρμοδίως κατά χρόνο, ενόψει του ότι ο φάκελος της υπόθεσης περιήλθε στην Επιτροπή στις 22.9.2017 και η απόφαση εκδόθηκε στις 10.10.2017 (πρβλ. ΣτΕ 2946/2017). Εξάλλου, η εν λόγω απόφαση του δημάρχου, με την οποία μεταβιβάζεται το δικαίωμα υπογραφής ή θεώρησης εγγράφων, έχει κανονιστικό χαρακτήρα, κατά τα παγίως κριθέντα (βλ. ΣτΕ 3388/2006, καθώς και ΣτΕ 1234/2011, 4470/2005, 1417/2004, 1286/2003 κ.ά.). Όπως, όμως, προκύπτει από το .../13.12.2021 έγγραφο του Δήμου ... προς το Συμβούλιο της Επικρατείας, η .../22.5.2017 απόφαση του δημάρχου δεν δημοσιεύθηκε εν συνεχεία με τοιχοκόλλησή της στο δημοτικό κατάστημα, όπως απαιτεί η προπαρατεθείσα διάταξη του άρθρου 284 παρ. 2 του Δημοτικού και Κοινοτικού Κώδικα, και, επομένως, η κανονιστική αυτή πράξη δεν είχε αποκτήσει νόμιμη υπόσταση κατά τον χρόνο άσκησης της κρινόμενης αίτησης και δεν παρήγαγε έννομες συνέπειες. Δεν ασκεί δε επιρροή, ούτε μπορεί να προσδώσει νόμιμη υπόσταση στην εν λόγω απόφαση του Δημάρχου ..., η -κατά τα εκτιθέμενα στο ανωτέρω έγγραφο, εκ των υστέρων τοιχοκόλλησή της στις 13.12.2021, τρεις ημέρες πριν από τη συζήτηση της υπόθεσης στο ακροατήριο και αφού η απόφαση αυτή είχε ήδη ακυρωθεί με την προσβαλλόμενη απόφαση της Επιτροπής του άρθρου 152 του ν.3463/2006. Συνεπώς, η κρινόμενη αίτηση πρέπει να απορριφθεί, δεδομένου ότι ο αιτών δήμος, κατά τον χρόνο άσκησης της κρινόμενης αίτησης, δεν είχε έννομο συμφέρον να επιδιώκει την ακύρωση της προσβαλλόμενης απόφασης της Επιτροπής του άρθρου 152 του ν. 3463/2006, με την οποία «ακυρώθηκε» ανυπόστατη πράξη του (βλ. ΣτΕ 2060/2016, 3388/2006, 3274/2004, πρβλ. ΣτΕ 1494/2017). Και τούτο, ανεξαρτήτως του ότι η ανωτέρω κανονιστική πράξη του Δημάρχου .. δεν θα μπορούσε, και τυχόν δημοσιευθείσα, να παραγάγει έννομες συνέπειες, δεδομένου ότι αυτή δεν ευρίσκει έρεισμα σε διάταξη νόμου (πρβλ. ΣτΕ 80/2021, 1494/2017). Τούτο διότι, ούτε το προεκτεθέν άρθρο 6 παρ. 7 του Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου ... παρέχει εξουσιοδότηση στον δήμαρχο να μεταβιβάζει στον Γενικό Διευθυντή του δήμου το δικαίωμα υπογραφής εγγράφων (παρά μόνο το δικαίωμα συνυπογραφής τους) ή αρμοδιότητα που δεν κατέχει, ενώ, άλλωστε, ούτε στο ανωτέρω άρθρο 1 του ίδιου Οργανισμού

καθιερώνεται γενική αρμοδιότητα του Γενικού Διευθυντή του δήμου για την, καθ' ιεραρχική υποκατάσταση, άσκηση αρμοδιοτήτων που ανήκουν στη Διεύθυνση Περιβάλλοντος και τον προϊστάμενο αυτής σύμφωνα με τα άρθρα 12 και 18 του Οργανισμού, όπως αβασίμως προβάλλεται με την κρινόμενη αίτηση. Επομένως, η κρινόμενη αίτηση είναι απορριπτέα.

Διά ταύτα

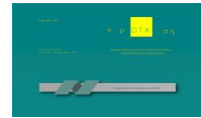
Απορρίπτει την αίτηση.

Επιβάλλει στον αιτούντα δήμο τη δικαστική δαπάνη του Δημοσίου, η οποία ανέρχεται σε τετρακόσια εξήντα (460) ευρώ.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΘΕΜΑ

A. Τρόπος συνεδρίασης συλλογικών οργάνων των νομικών προσώπων των Ο.Τ.Α. με αναλογική εφαρμογή διατάξεων άρθρων 6 και 15 ν. 5056/2023 - διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των διατάξεων της παρ.7 του άρθρου 246 ν.3463/2006, όπως ισχύει

B. Αποσαφήνιση λειτουργίας αποσβεστικής προθεσμίας

Α. Τρόπος συνεδρίασης συλλογικών οργάνων των νομικών προσώπων των Ο.Τ.Α. με αναλογική εφαρμογή διατάξεων άρθρων 6 και 15 ν. 5056/2023 - διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των διατάξεων της παρ.7 του άρθρου 246 ν.3463/2006, όπως ισχύει

ΘΕΜΑ: Τρόπος συνεδρίασης συλλογικών οργάνων των νομικών προσώπων των Ο.Τ.Α. με αναλογική εφαρμογή διατάξεων άρθρων 6 και 15 ν. 5056/2023 - διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των διατάξεων της παρ.7 του άρθρου 246 ν.3463/2006, όπως ισχύει

Έγγραφο: απ 36133/ 17.4.202 του Υπουργείου Εσωτερικών (Τμήμα Νομικών Προσώπων Τοπικής Αυτοδιοίκησης)

Κατόπιν της δημοσίευσης του ν.5043/2023 (Α' 91) και των αλλαγών που επήλθαν στο θεσμικό πλαίσιο συνεδρίασης των δημοτικών και περιφερειακών συμβουλίων, το Υπουργείο μας, όπως γνωρίζετε, προέβη στην έκδοση της με αρ.577/2023 εγκυκλίου «Τρόπος συνεδρίασης διοικητικών συμβουλίων των νομικών προσώπων των Ο.Τ.Α. -αναλογική εφαρμογή διατάξεων άρθρου 11 ν. 5043/2023» (Α.Π.:41109/9.05.2023, ΑΔΑ:ΨΤΝΠ46ΜΤΛ6-Ρ12)

Ωστόσο, μετά την ψήφιση και δημοσίευση του ν. 5056/2023 (Α' 163), επέρχονται, μεταξύ άλλων, εκ νέου μεταβολές στον τρόπο συνεδρίασης του δημοτικού και του περιφερειακού συμβουλίου, όπως, επίσης, και στα όργανα διοίκησης των δήμων και των περιφερειών. Οι αλλαγές αυτές επηρεάζουν άμεσα και τον τρόπο συνεδρίασης των συλλογικών οργάνων συγκεκριμένων κατηγοριών νομικών προσώπων των Ο.Τ.Α. . Κατόπιν, δε περιέλευσης στην Υπηρεσία μας ερωτημάτων που άπτονται του ζητήματος αυτού, το Υπουργείο Εσωτερικών κρίνει σκόπιμο να παράσχει, περαιτέρω, τις ακόλουθες διευκρινίσεις.

Α. Τρόπος συνεδρίασης Διοικητικών Συμβουλίων δημοτικών ν.π.δ.δ.-συνδέσμων Ο.Τ.Α.

Σύμφωνα με άρθρο 6 του ν.5056/2023, η παρ. 1 του άρθρου 67 «Σύγκληση του δημοτικού συμβουλίου» του ν.3852, διαμορφώνεται ως εξής: «1. Το δημοτικό συμβούλιο συνεδριάζει ύστερα από πρόσκληση του προέδρου τουλάχιστον μία (1) φορά τον μήνα. Η συνεδρίαση του δημοτικού συμβουλίου είναι δημόσια, εκτός αν ληφθεί απόφαση με πλειοψηφία των τριών πέμπτων (3/5) του συνολικού αριθμού των μελών του, η οποία αιτιολογείται ειδικά και απαγγέλλεται σε δημόσια συνεδρίαση, ότι η συνεδρίαση πρέπει να διεξαχθεί κεκλεισμένων των θυρών. Η συνεδρίαση του δημοτικού συμβουλίου μπορεί να διεξάγεται: α) δια ζώσης στο κατάστημα της έδρας του δήμου, ή β) με τηλεδιάσκεψη, με κάθε πρόσφορο μέσο ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ή γ) με μικτό τρόπο, διά ζώσης και με τηλεδιάσκεψη. Μία (1) τουλάχιστον

συνεδρίαση του δημοτικού συμβουλίου τον μήνα διεξάγεται υποχρεωτικά δια ζώσης στο κατάστημα της έδρας του δήμου, με εξαίρεση τους νησιωτικούς και ορεινούς δήμους.»

Α.1. Τρόπος συνεδρίασης διοικητικών συμβουλίων Δημοτικών Ιδρυμάτων (άρθρο 226 ΚΔΚ), ν.π.δ.δ. (άρθρο 240 ΚΔΚ σε συνδυασμό με το άρθρο 103 ν. 3852/2010), Σχολικών Επιτροπών [άρθρο 243 ΚΔΚ και υπ' αρ. 63967/2019 απόφαση του Υφυπουργού Εσωτερικών (Β' 3537/20.09.2019)], (Δια)δημοτικών Λιμενικών Ταμείων (άρθρο 244 ΚΔΚ):

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 234 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων (ν. 3463/2006, Α' 114), που αφορά στα δημοτικά ιδρύματα αλλά εφαρμόζεται αναλογικά και στα ανωτέρω νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου: «1. Τα θέματα, τα σχετικά με τις εργασίες του διοικητικού συμβουλίου, την πρόσκληση των μελών του και της εκτελεστικής επιτροπής σε συνεδρίαση, την απαιτούμενη για τη λήψη αποφάσεως πλειοψηφία, τον έλεγχο και την εκτελεστότητα των αποφάσεών του, το κώλυμα συμμετοχής στις συνεδριάσεις, την αστική και πειθαρχική ευθύνη των οργάνων διοίκησής του ρυθμίζονται με ανάλογη εφαρμογή των σχετικών διατάξεων που αφορούν το δημοτικό συμβούλιο, τη δημαρχιακή επιτροπή¹ και τα μέλη τους.»

1 Σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.3 του άρθρου 26 του ν.5056/2023 (Α' 163), όπου στο Ένατο Μέρος «Ιδρύματα- Νομικά Πρόσωπα» του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων [ν. 3463/2006 (Α' 114)] γίνεται αναφορά ή παραπομπή στη δημαρχιακή επιτροπή ή στο άρθρο 104 του ίδιου νόμου, εφεξής νοούνται η δημοτική επιτροπή και το άρθρο 8 του ως άνω νόμου, αντίστοιχα.

Συνεπώς, ως προς τον τρόπο συνεδρίασης των διοικητικών συμβουλίων των δημοτικών ιδρυμάτων (άρθρα 226 επ. ΚΔΚ), των διατηρούμενων με τις με αρ. υπ' αρ.103036/29-11-2023 (Β' 6719) και υπ' αρ. 108912/19-12-2023 (Β' 7549) υπουργικές αποφάσεις δημοτικών Ν.Π.Δ.Δ. (άρθρο 240 ΚΔΚ), των Σχολικών Επιτροπών (άρθρο 243 ΚΔΚ) μέχρι την κατάργησή τους (29η.6.2024) και εξής όσων διατηρηθούν, και των δημοτικών λιμενικών Ταμείων (άρθρο 244 ΚΔΚ) εφαρμόζονται αναλογικά οι διατάξεις του άρθρου 67 του ν. 3852/2010, όπως ισχύει, μετά και την τελευταία τροποποίησή του από το άρθρο 6 του ν. 5056/2023.

Α.2. Τρόπος συνεδρίασης διοικητικών συμβουλίων Συνδέσμων Δήμων (άρθρο 245 ΚΔΚ), Συνδέσμων ΦΟ.Δ.Σ.Α. (άρθρα 225 και 226 ν. 4555/2018) -Διαβαθμιδικών Συνδέσμων Δήμων & Περιφερειών (άρθρα 105 & 106 ν.3852/2010)

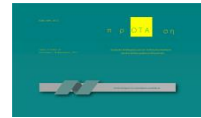
Περαιτέρω, ως προς τα θέματα σχετικά με τον τρόπο συνεδρίασης του διοικητικού συμβουλίου των Συνδέσμων Ο.Τ.Α. του ν. 3463/2006 (ΚΔΚ), ανατρέχουμε στα οριζόμενα της παρ. 3 του άρθρου 247 ΚΔΚ, σύμφωνα με τα οποία: «3. Οι διατάξεις που ρυθμίζουν τη λειτουργία του δημοτικού συμβουλίου και της δημαρχιακής επιτροπής, τον έλεγχο και την εκτελεστικότητα των αποφάσεων εφαρμόζονται ανάλογα και για τα συλλογικά όργανα των Συνδέσμων».

Ομοίως ως προς τους ΦΟ.Δ.Σ.Α. των άρθρων 225 και 226 του ν. 4555/2018 (Α' 133), με τη νομική μορφή του Συνδέσμου των Ο.Τ.Α., ορίζεται ότι για τη λειτουργία του διοικητικού συμβουλίου τους ισχύουν τα προβλεπόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 232 του ν. 4555/2018, ήτοι: «1. Για την σύγκληση, την απαρτία και τη λήψη των αποφάσεων του διοικητικού συμβουλίου εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 67 του ν. 3852/2010 σε συνδυασμό με εκείνες του άρθρου 7 της με αρ.:16852/2011 υπουργικής απόφασης (Β' 661), όπως ισχύουν.»

Ειδικά, ως προς τον τρόπο συνεδρίασης του Ειδικού Διαβαθμιδικού Συνδέσμου Νομού Αττικής (ΕΔΣΝΑ) που συστάθηκε με την αριθμ. 52546/16.12.2011 (ΦΕΚ 2854 Β' 2011) απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών² σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 211 του ν.3852/2010, λαμβάνονται υπόψη τις διατάξεις του αρ.17 παρ.5.περ.β. του ν.4071/2012 (Α'85)³ «β. Οι διατάξεις των άρθρων του παρόντος που αφορούν τη διοίκηση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες των οργάνων των περιφερειακών συνδέσμων ΦΟΔΣΑ, καθώς και ειδικές διατάξεις νόμων και κανονιστικών πράξεων περί ΦΟΔΣΑ, εφαρμόζονται αναλόγως και στο σύνδεσμο του άρθρου 211 του Ν. 3852/2010 . Για τα λοιπά θέματα διοίκησης και λειτουργίας του, εφαρμόζονται οι σχετικές περί συνδέσμων διατάξεις του ΚΔΚ (άρθρα 245,246 επ.).

² Τροποποιήθηκε με την αριθμ. 17550/04-05-2012 (ΦΕΚ 1505 Β) απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών

³ Σύμφωνα δε με το αρ.246 παρ.1 του ν.4555/2018, όπως ισχύει: «1. Οι διατάξεις του παρόντος πλην των άρθρων 227, 228, 237, 238, 239, 240, 242 και 243 του παρόντος δεν εφαρμόζονται στους Δήμους της Περιφέρειας Αττικής. Οι διατάξεις για την ίδρυση και λειτουργία του Ειδικού Διαβαθμιδικού Συνδέσμου Νόμου Αττικής παραμένουν σε ισχύ, συμπεριλαμβανομένων των άρθρων 13-17 του ν. 4071/2012, κατά το μέρος που τον αφορούν.»

Επίσης, ως προς τους διαβαθμιδικούς συνδέσμους δήμων και περιφερειών των άρθρων 105 και 106 ν.3852/2010, όπως ισχύει,, παραπέμπουμε, για τα ίδια θέματα, στα προαναφερόμενα ισχύοντα για τους συνδέσμους δήμων του άρ.246 επ. ΚΔΚ, καθώς σύμφωνα με τα οριζόμενα στο τελευταίο εδάφιο του άρ.106 του ν.3852/2010, όπως ισχύει: «... Για τον υπολογισμό του αριθμού των μελών του συνδέσμου αυτής της μορφής, για τα θέματα Διοίκησης, λειτουργίας και για τα λοιπά σχετικά θέματα εφαρμόζονται αναλόγως οι οικείες διατάξεις για τους συνδέσμους του Κ.Δ.Κ., όπως ισχύει.».

Επομένως, ως προς τους τρόπους συνεδρίασης των διοικητικών συμβουλίων, των συνδέσμων του ΚΔΚ, των συνδέσμων ΦΟ.Δ.Σ.Α., του ΕΔΣΝΑ όπως και των διαβαθμιδικών συνδέσμων δήμων και περιφερειών εφαρμόζονται αναλογικά οι κείμενες διατάξεις που διέπουν τον τρόπο συνεδρίασης του δημοτικού συμβουλίου.

Συγκεκριάζοντας, οι εν λόγω διατάξεις του άρ.6 του ν.5056/2023 που τροποποίησαν την παρ.1 του άρ. 67 του ν.3852/2010, καταλαμβάνουν τα ακόλουθα δημοτικά ΝΠΔΔ-συνδέσμους ΟΤΑ-:

Δημοτικά ιδρύματα

Δημοτικά ν.π.δ.δ., όσα διατηρήθηκαν με τις με αρ. υπ' αρ.103036/29-11-2023 (Β' 6719) και υπ' αρ. 108912/19-12-2023 (Β' 7549) υπουργικές αποφάσεις

Σχολικές επιτροπές, μέχρι την 29η-6-2024 (και εξής για όσες διατηρηθούν, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 5 του άρθρου 28 του ν. 5056/2023)

(Διά)δημοτικά λιμενικά ταμεία

Συνδέσμους Δήμων

Συνδέσμους ΦΟ.Δ.Σ.Α.

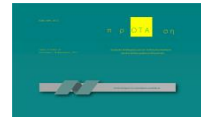
Ειδικό Διαβαθμιδικό Σύνδεσμο Νομού Αττικής (ΕΔΣΝΑ)

Διαβαθμιδικούς Συνδέσμους δήμων & περιφερειών

Ως εκ τούτου, η συνεδρίαση των διοικητικών συμβουλίων των ανωτέρω νομικών προσώπων μπορεί να διεξάγεται:

α) είτε δια ζώσης στο κατάστημα της έδρας του νομικού προσώπου,

β) είτε με τηλεδιάσκεψη, με κάθε πρόσφορο μέσο ηλεκτρονικών επικοινωνιών, γ) είτε με μικτό τρόπο, διά ζώσης και με τηλεδιάσκεψη.

Σημειώνεται, επίσης, σύμφωνα με τις ίδιες διατάξεις, ότι μία (1) τουλάχιστον συνεδρίαση τον μήνα του διοικητικού συμβουλίου των προαναφερόμενων νομικών προσώπων διεξάγεται υποχρεωτικά δια ζώσης στο κατάστημα της έδρας του νομικού προσώπου, με εξαίρεση τα νομικά πρόσωπα των νησιωτικών και ορεινών δήμων τα οποία δεν υπέχουν σχετική υποχρέωση.

Επισημαίνεται, τέλος, ότι το διοικητικό συμβούλιο συνεδριάζει ύστερα από πρόσκληση του προέδρου του τουλάχιστον μία (1) φορά τον μήνα. Η συνεδρίαση του διοικητικού συμβουλίου είναι δημόσια, εκτός αν ληφθεί απόφαση με πλειοψηφία των τριών πέμπτων (3/5) του συνολικού αριθμού των μελών του, η οποία αιτιολογείται ειδικά και απαγγέλλεται σε δημόσια συνεδρίαση, ότι η συνεδρίαση πρέπει να διεξαχθεί κεκλεισμένων των θυρών.

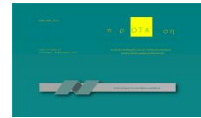
B. Τρόπος συνεδρίασης Εκτελεστικής Επιτροπής δημοτικών ν.π.δ.δ.-συνδέσμων Ο.Τ.Α.

Σύμφωνα με την παρ. 3 άρθρου 26 του ν. 5056/2023: «3. Από την αυτοδιοικητική περίοδο που άρχεται την 1η.1. 2024, όπου στο Ένατο Μέρος του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων [ν. 3463/2006 (Α' 114)] γίνεται αναφορά ή παραπομπή στη δημοτική επιτροπή ή στο άρθρο 104 του ίδιου νόμου, εφεξής νοούνται η δημοτική επιτροπή και το άρθρο 8 του παρόντος, αντίστοιχα.».

Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρ.55 παρ.3 του ν.5083/2024 (Α'12) η παρ. 7 του άρθρου 75 «Λειτουργία της Δημοτικής Επιτροπής» του ν. 3852/2010 αντικαθίσταται ως εξής: «7. Οι συνεδριάσεις της επιτροπής είναι δημόσιες και διεξάγονται: α) δια ζώσης στο κατάστημα της έδρας του δήμου, ή β) με τηλεδιάσκεψη, με κάθε πρόσφορο μέσο ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ή γ) με μικτό τρόπο, διά ζώσης και με τηλεδιάσκεψη. Η επιτροπή μπορεί με την πλειοψηφία του συνόλου των μελών της να αποφασίζει να συνεδριάζει κατά περίπτωση σε άλλο κατάλληλο οίκημα της έδρας, αν κρίνει ότι το δημοτικό κατάστημα είναι ακατάλληλο. Μία (1) τουλάχιστον συνεδρίαση της δημοτικής επιτροπής τον μήνα διεξάγεται υποχρεωτικά δια ζώσης στο κατάστημα της έδρας του δήμου, με εξαίρεση τους νησιωτικούς και ορεινούς δήμους. Η επιτροπή, με πλειοψηφία των τριών πέμπτων (3/5) των μελών της και με αιτιολογημένη απόφαση, η οποία απαγγέλλεται σε δημόσια συνεδρίαση, μπορεί να συνεδριάζει κεκλεισμένων των θυρών.»

Ως εκ τούτου, σε όσα νομικά πρόσωπα των ΟΤΑ λειτουργεί εκτελεστική επιτροπή, για τη λειτουργία της οποίας η οικεία νομοθεσία παραπέμπει για αναλογική εφαρμογή στη δημοτική επιτροπή, εφεξής νοείται η δημοτική επιτροπή του άρ.8 του ν.5056/2023.

Περαιτέρω, νομικά πρόσωπα των ΟΤΑ, στα οποία λειτουργεί εκτελεστική επιτροπή είναι:

Δημοτικά Ιδρύματα του άρ.226 επ. ΚΔΚ (ν.3463/2006)

Σύμφωνα με το άρθρο 240Α του ν. 3463/2006, «Στα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου των Δήμων με πληθυσμό άνω των 100.000 κατοίκων μπορεί να συνιστάται, με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ν.Π.Δ.Δ., η οποία εγκρίνεται από το Δημοτικό Συμβούλιο με την απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου των μελών του, τριμελής Εκτελεστική επιτροπή, η οποία διέπεται από τις διατάξεις των άρθρων 232 και 233 του νόμου αυτού.».

Σύνδεσμοι Δήμων του άρ.246 επ.ΚΔΚ

Σύνδεσμοι ΦΟ.Δ.Σ.Α.

Ειδικό Διαβαθμιδικό Σύνδεσμο Νομού Αττικής (ΕΔΣΝΑ)

Διαβαθμιδικοί Σύνδεσμοι δήμων & περιφερειών

Ειδικότερα:

Ως προς τη συνεδρίαση της εκτελεστικής επιτροπής των δημοτικών ιδρυμάτων, εφαρμογή έχουν τα οριζόμενα στο άρ.234 παρ.1 ΚΔΚ: «1. Τα θέματα, τα σχετικά με τις εργασίες του διοικητικού συμβουλίου, την πρόσκληση των μελών του και της εκτελεστικής επιτροπής σε συνεδρίαση, την απαιτούμενη για τη λήψη αποφάσεως πλειοψηφία, τον έλεγχο και την εκτελεστικότητα των αποφάσεών του, το κώλυμα συμμετοχής στις συνεδριάσεις, την αστική και πειθαρχική ευθύνη των οργάνων διοίκησής του ρυθμίζονται με ανάλογη εφαρμογή των σχετικών διατάξεων που αφορούν το δημοτικό συμβούλιο, τη δημαρχιακή επιτροπή και τα μέλη τους.»

Επιπλέον για τυχόν δημοτικά Ν.Π.Δ.Δ. του προαναφερόμενου άρ.240 Α ΚΔΚ που διατηρήθηκαν με τις προαναφερόμενες Υ.Α. (βλ. Α.1. της παρούσης) και διοικούνται εκτός από διοικητικό συμβούλιο και από εκτελεστική επιτροπή, σύμφωνα με το ίδιο άρθρο, για τη λειτουργία αυτής εφαρμόζονται εν γένει τα προαναφερόμενα για την εκτελεστική επιτροπή των δημοτικών ιδρυμάτων.

Περαιτέρω, για την εκτελεστική επιτροπή των συνδέσμων δήμων ανατρέχουμε στα οριζόμενα της παρ. 3 του άρθρου 247 ΚΔΚ, σύμφωνα με τα οποία: «3. Οι διατάξεις που ρυθμίζουν τη λειτουργία του δημοτικού συμβουλίου και της δημαρχιακής επιτροπής, τον έλεγχο και την εκτελεστικότητα των αποφάσεων εφαρμόζονται ανάλογα και για τα συλλογικά όργανα των Συνδέσμων».

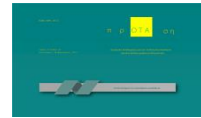

Επιπλέον, για τα θέματα της λειτουργίας της εκτελεστικής επιτροπής των συνδέσμων ΦΟΔΣΑ, σύμφωνα με την παρ.2 του άρ.234 ν.4555/2018, όπως ισχύει: «2. Η εκτελεστική επιτροπή συγκαλείται από τον πρόεδρο και σε περίπτωση κωλύματός του από τον αντιπρόεδρο. Συνεδριάζει κάθε φορά, όταν αυτό απαιτείται, και σε κάθε περίπτωση μία τουλάχιστον φορά ανά μήνα, τελεί δε σε απαρτία, εφόσον παρίστανται τέσσερα (4) τουλάχιστον από τα μέλη. Οι αποφάσεις της λαμβάνονται με απλή πλειοψηφία.». Περαιτέρω, ως προς τον τρόπο συνεδρίασης αυτής, εφαρμόζονται αναλογικά οι αντίστοιχες διατάξεις περί συνεδρίασης της δημοτικής επιτροπής βάσει α) της διάταξης του άρ.225 παρ. 9. « Για θέματα που διέπουν τη σύσταση και λειτουργία των ΦΟ.Δ.Σ.Α. που λειτουργούν με τη μορφή συνδέσμου και δεν ρυθμίζονται από τις διατάξεις του παρόντος, εφαρμόζονται τα άρθρα 245 έως 251 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, περί συνδέσμων.», και β) της διάταξης του άρ.246 παρ.2 του ν.4555/2018: «2. Για θέματα που διέπουν τη σύσταση, τροποποίηση, συγχώνευση, κατάργηση, διάλυση, διοίκηση και λειτουργία των ΦΟΔΣΑ και ΦΟ.Σ.ΠΕΣΔΑ που λειτουργούν με τη μορφή συνδέσμου και δεν ρυθμίζονται από ειδικές διατάξεις του παρόντος, εφαρμόζονται αναλογικά οι σχετικές περί συνδέσμων διατάξεις του ν. 3463/2006.»

Αντιστοίχως, για τα θέματα λειτουργίας της εκτελεστικής επιτροπής του ΕΔΣΝΑ ισχύουν τα οριζόμενα στο άρ.211 παρ.2 του ν.3852/2010, όπως ισχύει. για όσα δε θέματα δε ρυθμίζονται περαιτέρω, ανατρέχουμε στις προαναφερόμενες προβλέψεις του άρ.5β. του ν.4071/2012 (Α'85), όπως ισχύει και ως εκ τούτου, παραπέμπουμε για αναλογική εφαρμογή τις σχετικές περί συνδέσμων διατάξεις του ΚΔΚ.»

Επίσης, ως προς την εκτελεστική επιτροπή των διαβαθμιδικών συνδέσμων δήμων και περιφερειών των άρθρων 105 και 106 ν.3852/2010, όπως ισχύει,, παραπέμπουμε, για τα ίδια θέματα, στα προαναφερόμενα ισχύοντα για τους συνδέσμους δήμων του άρ.246 επ. ΚΔΚ, καθώς σύμφωνα με τα οριζόμενα στο τελευταίο εδάφιο του άρ.106 του ν.3852/2010, όπως ισχύει: «... Για τον υπολογισμό του αριθμού των μελών του συνδέσμου αυτής της μορφής, για τα θέματα Διοίκησης, λειτουργίας και για τα λοιπά σχετικά θέματα εφαρμόζονται αναλόγως οι οικείες διατάξεις για τους συνδέσμους του Κ.Δ.Κ., όπως ισχύει.»

Συγκεκριλώνοντας, οι εν λόγω διατάξεις του άρ.55 παρ.3 του ν.5083/2024 (Α'12) που τροποποίησαν την παρ. 7 του άρθρου 75 του ν. 3852/2010, εφαρμόζονται αναλογικά στα ακόλουθα δημοτικά ΝΠΔΔ-συνδέσμους ΟΤΑ-:

Δημοτικά Ιδρύματα

Τυχόν δημοτικά Ν.Π.Δ.Δ. του προαναφερόμενου άρ.240 Α ΚΔΚ που διατηρήθηκαν με τις με αρ. υπ' αρ.103036/29-11-2023 (Β' 6719) και υπ' αρ. 108912/19-12-2023 (Β' 7549) υπουργικές αποφάσεις και διοικούνται εκτός από διοικητικό συμβούλιο και από εκτελεστική επιτροπή

Συνδέσμους Δήμων του άρ.246 επ.ΚΔΚ

Συνδέσμους ΦΟ.Δ.Σ.Α.

Ειδικό Διαβαθμιδικό Σύνδεσμο Νομού Αττικής (ΕΔΣΝΑ)

Διαβαθμιδικούς Συνδέσμους δήμων & περιφερειών

Ως εκ τούτου, η συνεδρίαση της εκτελεστικής επιτροπής των ανωτέρω νομικών προσώπων είναι δημόσια και μπορεί να διεξαχθεί:

α) δια ζώσης στο κατάστημα της έδρας του δήμου, ή

β) με τηλεδιάσκεψη, με κάθε πρόσφορο μέσο ηλεκτρονικών επικοινωνιών, ή

γ) με μικτό τρόπο, διά ζώσης και με τηλεδιάσκεψη.

Μία (1) τουλάχιστον συνεδρίαση της εκτελεστικής επιτροπής τον μήνα διεξάγεται υποχρεωτικά δια ζώσης στο κατάστημα της έδρας του νομικού προσώπου, με εξαίρεση τους νησιωτικούς και ορεινούς δήμους οι οποίοι δεν υπέχουν σχετική υποχρέωση.

Συνεπώς, τα συλλογικά όργανα (διοικητικά συμβούλια – τυχόν εκτελεστικές επιτροπές) των προαναφερόμενων νομικών προσώπων που λειτουργούν σε νησιωτικούς ή ορεινούς δήμους συνεδριάζουν δια ζώσης στο κατάστημα της έδρας του νομικού προσώπου, εφόσον αυτό κριθεί, αρμοδίως, εφικτό και αναγκαίο.

Όπως προαναφέρθηκε, η συνεδρίαση της εκτελεστικής επιτροπής είναι δημόσια. Μπορεί, ωστόσο, να συνεδριάζει κεκλεισμένων των θυρών, με πλειοψηφία των τριών πέμπτων (3/5) των μελών της και με αιτιολογημένη απόφαση, η οποία απαγγέλλεται σε δημόσια συνεδρίαση.

Γ. Τρόπος συνεδρίασης συλλογικών οργάνων νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου των ΟΤΑ

Γ1. Κοινωφελείς επιχειρήσεις του άρθρου 254 ΚΔΚ & κοινωφελείς που λειτουργούν ως ΔΗΠΕΘΕ

Για τις κοινωφελείς επιχειρήσεις στις οποίες λειτουργούν τα Δημοτικά Περιφερειακά Θέατρα που εξαιρέθηκαν ρητώς από την αυτοδίκαιη λύση βάσει της παρ.8 του άρ.229 του ν.5056/2023, όπως και για τις δημοτικές κοινωφελείς επιχειρήσεις που διατηρήθηκαν με την Υπουργική Απόφαση υπ' αρ. 103036/29-11-2023 (Β' 6719) και ως προς το θιγόμενο ζήτημα του τρόπου συνεδρίασης του διοικητικού τους συμβουλίου, εφαρμογή έχουν τα άρθρα 3 και 4 της υπ' αρ. 43254/17.08.2007 «Κωλύματα, ασυμβίβαστα, συγκρότηση και λειτουργία Διοικητικού Συμβουλίου δημοτικών και κοινοτικών κοινωφελών επιχειρήσεων του ν. 3463/2006» (Β' 1492) απόφασης του Υφυπουργού Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 264 ΚΔΚ:

Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 3 αυτής:

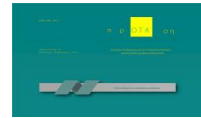
«1. Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει ύστερα από πρόσκληση του προέδρου του τουλάχιστον μια φορά το μήνα.

2. Το Διοικητικό Συμβούλιο συγκαλείται από τον Πρόεδρό του με γραπτή πρόσκληση, στην οποία αναφέρονται τα θέματα της ημερήσιας διάταξης. Το Διοικητικό Συμβούλιο συγκαλείται επίσης όποτε το ζητήσει ο Δήμαρχος, ή το Δημοτικό Συμβούλιο ή το 1/3 των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου. Στις δυο τελευταίες περιπτώσεις απαιτείται γραπτή αίτηση, στην οποία αναφέρονται τα θέματα που θα συζητηθούν. Στις ίδιες περιπτώσεις δεν μπορεί να επανυποβληθεί αίτημα για το ίδιο θέμα, πριν παρέλθει δίμηνο, αφότου εκδόθηκε απορριπτική απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, εκτός εάν γίνεται επίκληση νεότερων στοιχείων. Η πρόσκληση επιδίδεται ή γνωστοποιείται στους συμβούλους τρεις τουλάχιστον πλήρεις ημέρες πριν από την ημέρα που ορίζεται για τη συνεδρίαση. Σε κατεπείγουσες περιπτώσεις, η πρόσκληση μπορεί να επιδοθεί ή να γνωστοποιηθεί την ημέρα της συνεδρίασης.

3. Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου καταρτίζει την ημερήσια διάταξη.»

Γ.2. Δημοτικές Επιχειρήσεις Ύδρευσης και Αποχέτευσης (ν. 1069/1980, όπως ισχύει):

Για τη σύγκληση και λειτουργία του διοικητικού συμβουλίου της Δ.Ε.Υ.Α., εφαρμογή έχουν οι οργανικές διατάξεις του άρθρου 4 του ιδρυτικού της νόμου (ν. 1069/1980, Α' 191).

Γ.3. Για τον τρόπο συνεδρίασης και, γενικότερα, τη σύγκληση και λειτουργία των συλλογικών οργάνων διοίκησης των λοιπών νομικών προσώπων της τοπικής αυτοδιοίκησης που λειτουργούν είτε με τη μορφή αστικής εταιρείας μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα είτε με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας, είτε με τη μορφή επιχείρησης με ειδικό σκοπό τη λειτουργία ραδιοφωνικού ή τηλεοπτικού σταθμού, εφαρμόζονται, αντιστοίχως, οι ισχύουσες διατάξεις του Αστικού Κώδικα, του νόμου περί ανωνύμων εταιρειών (ν. 4548/2018, Α' 104) και γενικότερα του υφιστάμενου νομικού καθεστώτος που τις διέπει, σε συνδυασμό με τα σχετικώς προβλεπόμενα στα καταστατικά τους.

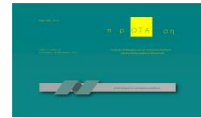
[Δ. Διευκρινίσεις επί των διατάξεων της παρ. 7 του άρθρου 246 του ν. 3463/2006.](#)

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ.7 του άρ.246 ΚΔΚ «7. Το διοικητικό συμβούλιο συγκαλείται στην έδρα του Συνδέσμου, μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την εκλογή των αντιπροσώπων, ύστερα από πρόσκληση του αντιπροσώπου του Δήμου της έδρας του Συνδέσμου. Αν υπάρχουν περισσότεροι αντιπρόσωποι του Δήμου ή της Κοινότητας της έδρας του Συνδέσμου, το διοικητικό συμβούλιο συγκαλείται με πρόσκληση του δημάρχου, εφόσον αυτός είναι αντιπρόσωπος, ή του δημοτικού συμβούλου, που είναι αντιπρόσωπος και έλαβε τις περισσότερες ψήφους και σε περίπτωση ισοψηφίας εκείνου που είναι γραμμένος πρώτος, κατά σειρά, στην απόφαση του δικαστηρίου για την ανακήρυξη των επιτυχόντων. Στην ίδια συνεδρίαση το συμβούλιο εκλέγει από τα μέλη του τον πρόεδρο και τον αντιπρόεδρό του και τα μέλη της εκτελεστικής επιτροπής για διετή θητεία...»

Αν κανένας από τους αντιπροσώπους της έδρας του Συνδέσμου δεν συγκαλέσει το διοικητικό συμβούλιο μέσα στην παραπάνω προθεσμία, η πρόσκληση γίνεται από τον αντιπρόσωπο του Δήμου ή Κοινότητας μέλους του Συνδέσμου που έχει το μεγαλύτερο πληθυσμό μετά από αυτόν της έδρας...»

Περαιτέρω, κατόπιν ερωτημάτων που περιήλθαν στην Υπηρεσία μας, σχετικά με την εφαρμογή των διατάξεων της παρ.7 του άρ.246 ΚΔΚ, που αφορούν στην πρώτη σύγκληση του διοικητικού συμβουλίου στην έδρα του Συνδέσμου, μετά την εκλογή των αντιπροσώπων των δήμων -μελών, κρίνουμε σκόπιμο να παράσχουμε σχετικές διευκρινίσεις ως ακολούθως:

Η εισαγωγή του πληθυσμιακού κριτηρίου από το Νομοθέτη στη νομοθεσία της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι προφανής σε διάφορες πτυχές της λειτουργίας της, όπως παραδείγματος χάριν, στον καθορισμό του αριθμού των μελών των δημοτικών συμβουλίων (ν.4804/2021, άρ.3),

στον καθορισμό των αρχών των δημοτικών κοινοτήτων (ν.4804/2021 άρ.4) και λειτουργεί πάντα υπέρ του μεγαλύτερου σε πληθυσμό ΟΤΑ ή άλλου αυτοδιοικητικού σχήματος όπως η λ.χ. η δημοτική κοινότητα.

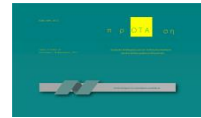
Ομοίως, στα διαδημοτικού χαρακτήρα νομικά πρόσωπα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ο Νομοθέτης κάνει χρήση του πληθυσμιακού κριτηρίου όπως, για παράδειγμα, στα διαδημοτικά λιμενικά ταμεία, για τον καθορισμό των μελών των συμμετεχόντων δήμων στα διοικητικά συμβούλια. (άρ.244 παρ.3 ΚΔΚ). Επίσης, στις διαδημοτικές ΔΕΥΑ, παραχωρεί το δικαίωμα στον μεγαλύτερο σε πληθυσμό δήμο, πλην της έδρας, να ορίσει τον αντιπρόεδρο του διοικητικού συμβουλίου. (ν.1069/1980 άρ.3 τελευταίο εδάφιο).

Αντιστοίχως, στους Συνδέσμους, ο Νομοθέτης, καθορίζει με πληθυσμιακά κριτήρια τον αριθμό των αντιπροσώπων κάθε δήμους-μέλους στο διοικητικό συμβούλιο του Συνδέσμου. (ΚΔΚ άρ.246 παρ.3-5).

Επιπλέον, σημειώνεται ότι για τα νομικά πρόσωπα αυτής της κατηγορίας (διαδημοτικού χαρακτήρα) ο Νομοθέτης επιφυλάσσει, επίσης, δικαιώματα υπέρ του δήμου της έδρας του νομικού προσώπου.

Εν προκειμένω, στους Συνδέσμους ΟΤΑ, ο Δήμος της έδρας έχει την αρμοδιότητα να συγκαλέσει το διοικητικό συμβούλιο, σύμφωνα με την προαναφερόμενη διαδικασία της παρ.7 του άρ.246 ΚΔΚ. Σημειωτέον, η έδρα του Συνδέσμου δεν καθορίζεται κατ' ανάγκη σε πληθυσμιακή βάση, καθώς σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρ.245 παρ.2 & 3 ΚΔΚ στη σχετική απόφαση των δημοτικών συμβουλίων των δήμων-μελών, που αφορά στη σύσταση του Συνδέσμου περιέχεται, μεταξύ άλλων, ο ειδικός σκοπός για τον οποίο ιδρύεται ο σύνδεσμος, η χρονική διάρκεια και η έδρα του, πράγμα που σημαίνει ότι παρέχεται από τον Νομοθέτη ελευθερία στα μέλη ως προς την επιλογή της έδρας του Συνδέσμου. Στην περίπτωση ωστόσο, που υπάρξει διαφωνία μεταξύ των δημοτικών συμβουλίων για τον ορισμό της έδρας, παρεμβαίνει ο Γραμματέας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ο οποίος, εντός της αποκλειστικής του αρμοδιότητας, αφού ελέγξει τη νομιμότητα των αποφάσεων των δημοτικών συμβουλίων, εκδίδει την πράξη σύστασης του Συνδέσμου, στην οποία έχει ορίσει μονομερώς, πλέον, την έδρα.

Περαιτέρω, εφόσον, για οποιοδήποτε λόγο ο δήμος της έδρας του Συνδέσμου απεμπολήσει το δικαίωμά του να συγκαλέσει το διοικητικό συμβούλιο του Συνδέσμου, εντός της τασσόμενης εκ του νόμου αποκλειστικής προθεσμίας σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ.7 του άρ.246, ο

Νομοθέτης κάνοντας εκ νέου χρήση του πληθυσμιακού κριτηρίου δίνει, πλέον, προβάδισμα στο μεγαλύτερο σε πληθυσμό δήμο-μέλος του Συνδέσμου να το πράξει.

Οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις παρακαλούνται να ενημερώσουν σχετικά τους Συνδέσμους Ο.Τ.Α. της χωρικής τους αρμοδιότητας, οι δε Περιφέρειες και οι Δήμοι να αποστείλουν την παρούσα εγκύκλιο στα νομικά τους πρόσωπα.

Επίσης, οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις παρακαλούνται να παράσχουν περαιτέρω διευκρινίσεις σε ζητήματα και ερωτήματα που τυχόν υποβληθούν στις υπηρεσίες τους, για τα ως άνω θέματα από τα όργανα διοίκησης των νομικών προσώπων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για περαιτέρω διευκρίνιση ή πληροφόρηση.

Ο Γενικός Γραμματέας Εσωτερικών και Οργάνωσης

Αθανάσιος Μπαλέρμπας

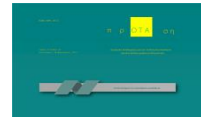
Β. Αποσαφήνιση λειτουργίας αποσβεστικής προθεσμίας

ΘΕΜΑ: Αποσαφήνιση λειτουργίας αποσβεστικής προθεσμίας

Έγγραφο: α.π. 30070/ 29.3.2024 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών (Διεύθυνση Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Τμήμα Εσόδων)

Απαντώντας στο σχετ. σας γνωρίζουμε πως δεν πρέπει να συγχέετε τη απόσβεση της αξίωσης του δήμου προς είσπραξη με την πράξη της διαγραφής οφειλομένων, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 174 Δημοτικού Κώδικα.

Σύμφωνα με τη θεωρία, όταν ένα δικαίωμα αποσβένηται λόγω παρόδου της οριζόμενης προθεσμίας, αυτό πρακτικά σημαίνει ότι σβήνεται/χάνεται/απόλλυται αυτοδικαίως η αξίωση του δικαιούχου για την ικανοποίησή του. Συνεπώς, η μόνη πρακτική συνέπεια είναι να μην μπορεί ο δικαιούχος (δήμος) να το ζητήσει νομίμως από τον οφειλέτη. Κατά συνέπεια, δεν το αντιμετωπίζετε ορθά όταν έχοντας κατά νου την απόσβεση- εξαφάνιση μιλάτε για «διαγραφή»,

διότι δεν γίνεται «διαγραφή» του άρθρου 174 ΔΚ παρά απλή αναγνώριση της παρόδου άκαρπης της τασσόμενης αποσβεστικής προθεσμίας.

Σε επίπεδο υπηρεσιακής πρακτικής λειτουργίας, δεν χρειάζεται τίποτα άλλο παρά μόνο η θέση των σχετικών εγγράφων στο αρχείο με την ένδειξη «αποσβέστηκε» ή «παρέλευση προθεσμίας» και την υπογραφή του υπεύθυνου, η οποία τίθεται ως αναγνώριση-διαπίστωση της ισχύος μιας κατάστασης (της εξαφάνισης της αξίωσης) και όχι ως διάπλωση μιας κατάστασης (της διαγραφής του άρθρου 174 ΔΚ).

Κατόπιν των παραπάνω, καθίσταται προφανές ποια διαδικασία οφείλετε να ακολουθείτε κατά το διάστημα μετά την ισχύ του ν.5027/2023, ενώ για τα προηγούμενα, προφανώς ακολουθείτε τη διαδικασία της παραγραφής η οποία προβλεπόταν μέχρι τότε.

Συναφώς, μετά τις παραπάνω αποσαφηνίσεις, είναι προφανές πως για τις αξιώσεις που αποσβένηται δεν θα κάνετε τη διαδικασία της διαγραφής μέσω του δημοτικού συμβουλίου και εξίσου προφανές πως μιλάμε για απόσβεση αξίωσης ποσού, άρα για χρηματικό κατάλογο.

Ο Προϊστάμενος της Διεύθυνσης

Νίκος Χατζηεργάτης

